

RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

ARREST

van 6 september 2016 met nummer RvVb/A/1617/0014
in de zaak met rolnummer RvVb/1415/0595/A/0579

Verzoekende partijen	1. de heer Henri VANVOORDEN 2. de heer Luc LENAERS vertegenwoordigd door advocaten Inke DEDECKER en Geertrui DE GROOTE met woonplaatskeuze op het kantoor te 3500 Hasselt, Spoorwegstraat 105
Verwerende partij	de deputatie van de provincieraad van LIMBURG vertegenwoordigd door de heer Tom ROOSEN
Tussenkomenende partij	de bvba BIO-ENERGIE HERK vertegenwoordigd door advocaat Jan SURMONT met woonplaatskeuze op het kantoor te 2300 Turnhout, de Merodelei 112

I. BESTREDEN BESLISSING

De verzoekende partijen vorderen met een aangetekende brief van 5 juni 2015 de vernietiging van de beslissing van de verwerende partij van 2 april 2015.

De verwerende partij heeft het administratief beroep van de tussenkomenende partij tegen de weigeringsbeslissing van het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Herk-de-Stad van 1 december 2014 voorwaardelijk ingewilligd.

De verwerende partij heeft aan de tussenkomenende partij een stedenbouwkundige vergunning verleend onder voorwaarden voor het bouwen van diverse luchtbehandelingsinstallaties en de regularisatie van een biogasinstallatie op de percelen gelegen te 3540 Herk-de-Stad, Herkkantstraat 47 en met als kadastrale omschrijving afdeling 3, sectie C, nummers 750b, 751a, 752b, 752c en afdeling 4, sectie B, nummers 137a, 138b, 139f, 139g, 139h, 140e, 140m, 140r, 140s, 142h, 142i, 142m, 146c en 146d.

II. VERLOOP VAN DE RECHTSPLEGING

De verwerende partij dient een antwoordnota en het administratief dossier in. De tussenkomenende partij dient een schriftelijke uiteenzetting in. De verzoekende partijen dienen een wederantwoordnota in. De verwerende partij dient geen laatste nota in. De tussenkomenende partij dient een laatste schriftelijke uiteenzetting in.

De partijen zijn opgeroepen te verschijnen op de openbare zitting van 14 juni 2016.

De kamervoorzitter behandelt de vordering tot vernietiging op de openbare zitting van 14 juni 2016.

Advocaat Inke DEDECKER voert het woord voor de verzoekende partijen.

De heer Tom ROOSEN voert het woord voor de verwerende partij.

Advocaat Koen VAN DE WYNGAERT voert loco advocaat Jan SURMONT het woord voor de tussenkomenende partij.

Het decreet van 4 april 2014 betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges (DBRC-decreet) en het besluit van de Vlaamse regering van 16 mei 2014 houdende de rechtspleging voor sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges (Procedurebesluit) zijn toegepast.

III. TUSSENKOMST

De tussenkomenende partij verzoekt met een aangetekende brief van 5 augustus 2015 om in de procedure tot vernietiging tussen te komen.

De voorzitter van de Raad laat de tussenkomenende partij met een beschikking van 12 oktober 2015 toe in de debatten.

Uit het dossier blijkt dat het verzoek tot tussenkomst tijdig en regelmatig is ingesteld. Er worden geen excepties opgeworpen.

IV. FEITEN

1.

De eerste verzoekende partij woont aan de Steenweg 109 te 3540 Herk-de-Stad. De tweede verzoekende partij woont aan de Gasterbosstraat 1 te 3540 Herk-de-Stad. Beiden wonen in de omgeving van de biogasinstallatie die thans door de tussenkomenende partij wordt geëxploiteerd aan de Herkkantstraat 47, met als kadastrale omschrijving afdeling 3, sectie C, nummers 750b, 751a, 752b, 752c en afdeling 4, sectie B, nummers 137a, 138b, 139f, 139g, 139h, 140e, 140m, 140r, 140s, 142h, 142i, 142m, 146c en 146d. De bedrijfssite omvat tevens een akkerbouwbedrijf en een varkensbedrijf.

De percelen liggen volgens de bestemmingsvoorschriften van het gewestplan 'Hasselt-Genk', vastgesteld met koninklijk besluit van 3 april 1979 in landschappelijk waardevol agrarisch gebied.

2.

De eerste aanvraag voor een stedenbouwkundige vergunning voor het bouwen van de voormelde biogasinstallatie met verharding, groenscherm, weegbrug en waterbuffering werd door de heer Antoon Lavrijsen ingediend op 3 oktober 2005.

Het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Herk-de-Stad verleent op 31 januari 2006 een stedenbouwkundige vergunning.

De Raad van State vernietigt deze beslissing bij arrest nr. 207.282 van 10 september 2010, wegens het ontbreken van een motivering met betrekking tot de verenigbaarheid van de aanvraag met de nadere aanwijzing "landschappelijk waardevol agrarisch gebied" die het gewestplan aan het betrokken agrarisch gebied heeft gegeven.

Inmiddels had de vergunninghouder de werken ter uitvoering van deze vergunning aangevangen, maar op 20 oktober 2008 legt de gewestelijke stedenbouwkundige inspecteur de werken stil omdat wordt afgeweken van de vergunde bouwplannen en omdat werd gebouwd zonder stedenbouwkundige vergunning.

3.

Op 23 oktober 2008 dient de heer Antoon Lavrijsen een aanvraag in voor de regularisatie van de biogasinstallatie.

Het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Herk-de-Stad verleent een stedenbouwkundige vergunning op 29 juni 2009.

De Raad van State vernietigt deze stedenbouwkundige vergunning bij arrest nr. 218.463 van 14 maart 2012. In dit arrest wordt overwogen:

“ ...

De overwegingen in het bestreden besluit dat het geplande project “geen wezenlijke bijkomende aantasting van het landschap in de onmiddellijke omgeving voor gevolg heeft”, dat het “pertinent onwaar” is dat het een “vrij ongeschonden” gebied zou betreffen, gelet op het aantal loodsen en stallen van de exploitant reeds aanwezig op de site en gelet op de aanwezigheid van de “druk bereden gewestweg”, en de overweging dat de “bijkomende ruimte inname relatief beperkt blijft” in verhouding tot de reeds vergunde constructies, kunnen niet volstaan als toetsing van de aanvraag aan de planologisch geldende voorschriften, maar blijken eerder het reglementair vastgelegde landschappelijk waardevolle karakter van het gebied te minimaliseren, nu zij vooral de nadruk leggen op de reeds in het gebied aanwezige storende constructies en elementen. De aanwezigheid in het betrokken gebied van reeds bestaande constructies kan echter geen reden zijn om het landschap aldaar nog verder aan te tasten.

Evenmin kan uit de omstandigheid dat de “inplanting van de vergistingsinstallatie wordt voorzien achter de gebouwen van het bestaand landbouwbedrijf” op zich een verenigbaarheid met de bestemming als landschappelijk waardevol gebied worden afgeleid. De bedrijfsvestiging is blijkens de toepasselijke gewestplankaart immers zelf gelegen in en omringd door landschappelijk waardevol agrarisch gebied.

De verplichting tot het aanbrengen van een “aangepast groenscherm” heeft evenmin tot gevolg dat de inrichting in overeenstemming wordt gebracht met het landschappelijk waardevol gebied. Uit die laatste verplichting kan immers op zich nog niet worden opgemaakt dat de vergunningverlenende overheid in concreto de overeenstemming met de eisen ter vrijwaring van het landschap is nagegaan. In de overwegingen van het bestreden besluit wordt het groenscherm overigens herleid tot een “wettelijke verplichting in het Vlareem” en wordt zelfs geponeerd dat “de verplichting tot aanleg van een groenscherm en landschappelijke integratie van de installatie (...) geen gevolg (is) van de bestemming van het betreffende gebied, maar (...) een sectorale voorwaarde (is) voor vergistingsinstallaties in eender welk bestemmingsgebied”. Elke concrete motivering met betrekking tot waarom en hoe het betreffende groenscherm van aard is om een verenigbaarheid met de concrete kenmerken van het landschap te bewerkstelligen, ontbreekt.

De voorziene aanleg van een groenscherm, die tevens als voorwaarde bij de bestreden vergunning wordt opgelegd, wijst er bovendien eerder op dat ook door het college van

burgemeester en schepenen wordt aangenomen dat de door het gewestplan erkende en te vrijwaren schoonheidswaarde van het landschap door de voorziene bouwwerken wordt geschonden of alleszins geschonden dreigt te worden.

In zoverre door de tweede verwerende partij nog wordt verwezen naar het “omgevingsadvies” van de dienst landbouw van de provincie Limburg dat “integraal deel uit(maakt) van de stedenbouwkundige vergunning” en dat, blijkens het dossier, betrekking heeft op een “landschapsintegratieplan”, blijkt de eerste verwerende partij er vanuit te zijn gegaan dat het omkleden van de gebouwen van het bedrijf met groen en hout kon volstaan om een integratie in het landschappelijk waardevol agrarisch gebied te bewerkstelligen, zonder dat daaromtrent in het bestreden besluit enige overweging is terug te vinden. Dergelijk “omgevingsadvies” toont op zich evenmin aan dat de aanvraag in overeenstemming is met de schoonheidswaarde van het landschap.

Met de verzoeker dient te worden vastgesteld dat het bestreden besluit niet afdoende motiveert waarom de betrokken aanvraag de schoonheidswaarde van het betrokken landschappelijk waardevol agrarisch gebied niet in het gedrang brengt.

4.

Het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Herk-de-Stad neemt na het voormeld vernietigingsarrest geen nieuwe beslissing binnen de decretaal voorziene termijn.

De heer Antoon Lavrijsen tekent tegen de stilzwijgende weigering administratief beroep aan bij de verwerende partij.

De provinciale stedenbouwkundige ambtenaar adviseert in zijn verslag van 31 augustus 2012 om dit beroep niet in te willigen en een stedenbouwkundige vergunning te weigeren.

Na de hoorzitting van 4 september 2012 beslist de verwerende partij op 19 september 2012 om het beroep niet in te willigen en een stedenbouwkundige vergunning te weigeren. De verwerende partij motiveert haar beslissing als volgt:

“... ”

Overwegende dat het een regularisatievergunning betreft; dat op de plannen echter niet duidelijk weergegeven is welke constructies niet over een stedenbouwkundige vergunning beschikken; dat het Besluit van de Vlaamse Regering van 28 mei 2004 betreffende de dossiersamenstelling van de aanvraag voor een stedenbouwkundige vergunning bepaalt dat moet worden vermeld welke werken, handelingen of wijzigingen eventueel werden uitgevoerd, verricht of voortgezet zonder vergunning en voor welke van die werken, handelingen of wijzigingen een stedenbouwkundige vergunning aangevraagd wordt; dat daarnaast ook gewezen wordt op het feit dat de plannen niet actueel meer zijn; dat de 3 silo's aan de linkerzijde van de achtergelegen loods niet op de plannen staan;

Overwegende dat, gezien de bepalingen van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (verder VCRO) inmiddels in werking getreden zijn, ter zake ook verwezen dient te worden naar artikel 4.2.24. §2 VCRO waarin bepaald wordt dat een regularisatieaanvraag een afschrift bevat van eventuele processen-verbaal, administratieve beslissingen en rechterlijke beslissingen met betrekking tot de constructie, dewelke ter kennis van de aanvrager werden gebracht;

Overwegende dat, met betrekking tot de gevraagde oprichting van de 2 varkenstallen rechts op het erf, de deputatie in haar besluit tot weigering van de stedenbouwkundige

vergunning van 16 april 1987 reeds stelde: "...dat het gabariet, de bouwdiepte, bebouwingsconfiguratie en de inplanting van het ontwerp afbreuk doet aan de belevingswaarde van het betrokken landschappelijk waardevol gebied tegen de Herkvallei...";

Overwegende dat enerzijds de bedrijfsactiviteiten, naar constructies en terreinbezetting toe, quasi verviervoudigd zijn ten opzichte van de toestand van april 1987, maar dat anderzijds dat de landschappelijke aspecten van de omgeving ongewijzigd gebleven zijn; dat de deputatie in de onderscheiden beroepsprocedures betreffende aanvragen voor varkensstallen, bedrijfsloods en bedrijfswoning, steeds de stedenbouwkundige vergunning weigerde omwille van de aantasting van het landschappelijk waardevol gebied; dat de stedenbouwkundige vergunningen voor de gebouwen in eerste instantie werden verleend door de bevoegde minister en in tweede instantie door het college van burgemeester en schepenen;

Overwegende dat de bezwaren, inzake de afbreuk aan de schoonheidswaarde van het betrokken landschappelijk waardevol gebied tegen de Herkvallei, vandaag nog steeds bijgetreden kunnen worden; dat het bedrijf thans een omvang van industriële schaal heeft bereikt waardoor het niet meer in de omgeving integreerbaar is; dat het bedrijf enkel kan ingekapseld worden door de aanleg van een brede groenbuffer vergelijkbaar met de bufferstroken rond een industriegebied waardoor twee niet compatibele functies worden gescheiden;

Overwegende dat ook dient verwezen te worden naar de vernietigingsarresten van de Raad van State van 10 september 2010 en van 14 maart 2012, waarin respectievelijk de eerste stedenbouwkundige vergunning en de hierop volgende stedenbouwkundige regularisatievergunning vernietigd werd wegens een gebrekkige motivering waarom de betrokken aanvraag de schoonheidswaarde van het betrokken landschappelijk waardevol agrarisch gebied niet in het gedrang brengt;

Overwegende dat inzake de verenigbaarheid met de bestemming van landschappelijk waardevol agrarisch gebied in het vernietigingsarrest nr. 218.463 d.d. 14 maart 2012 van de Raad van State o.a. het volgende gesteld werd: "...De aanwezigheid in het betrokken gebied van reeds bestaande constructies kan echter geen reden zijn om het landschap aldaar nog verder aan te tasten. Evenmin kan uit de omstandigheid dat de "inplanting van de vergistingsinstallatie wordt voorzien achter de gebouwen van het bestaand landbouwbedrijf" op zich een verenigbaarheid met de bestemming als landschappelijk waardevol gebied worden afgeleid. De bedrijfsvestiging is blijkens de toepasselijke gewestplankaart immers zelf gelegen in en omringd door landschappelijk waardevol agrarisch gebied. De verplichting tot het aanbrengen van een "aangepast groenscherm" heeft evenmin tot gevolg dat de inrichting in overeenstemming wordt gebracht met het landschappelijk waardevol gebied...";

Overwegende dat uit deze arresten blijkt dat er in vernietigde vergunningen geen enkel gefundeerd argument werd aangehaald waarin de verenigbaarheid van de biogasinstallatie met het landschappelijk waardevol agrarisch gebied verantwoord wordt;

Overwegende dat tijdens het openbaar onderzoek 6 bezwaarschriften ingediend werden; dat de argumenten met betrekking tot de aantasting van de schoonheidswaarde van het betrokken landschappelijk waardevol agrarisch gebied tegen de Herkvallei bijgetreden kunnen worden;

Overwegende dat er dient gewezen te worden op het advies d.d. 14 november 2008 van het Departement Landbouw en Visserij waarin geen onverdeeld gunstig advies afgeleverd werd;

*Overwegende dat het beroep niet kan worden ingewilligd;
dat de vergunning niet kan worden verleend;*

...

Deze beslissing maakt eveneens het voorwerp uit van een verzoek tot vernietiging. Bij arrest van de Raad nr. RvVb/A/1617/0011 van 6 september 2016 werd het beroep verworpen.

5.

De tussenkomende partij dient op 28 juli 2014 bij het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Herk-de-Stad een nieuwe aanvraag in voor een stedenbouwkundige vergunning. Het voorwerp van de aanvraag wordt in bestreden beslissing als volgt omschreven:

“ ...

- Regularisatie van een biogasinstallatie: Een loods, vier opslagbassins, een sleufsilos, een weegbrug, een weeglokaal, een wasstraat, vier vlakbodemsilos, een grondslam, een dubbele overwelling van de baangracht en diverse bedrijfsverhardingen.

Het plan BE-06-06 geeft aan welke constructies zijn te regulariseren.

- Het bouwen van diverse luchtbehandelingsinstallaties. Er worden 3 biofilters geplaatst bij de biogasinstallatie en 3 biofilters bij de varkensstallen. De biofilters hebben een doormeter van 4 meter en een totale hoogte van 10.80 meter.

- Het bouwen van een nieuwe sleufsilos met een grondoppervlakte van 20 meter bij 10 meter en wandhoogte van 1.20 meter. De sleufsilos situeert zich achter de varkensstallen.

- Het oprichten van een muur ter hoogte van de te regulariseren sleufsilos. De betonwand sluit de mestsilos langs de linkerzijde volledig af;

...”

Tijdens het openbaar onderzoek, georganiseerd van 28 augustus 2014 tot en met 28 september 2014, dienen de verzoekende partijen een (gezamenlijk) bezwaarschrift in.

Het departement Landbouw en Visserij, afdeling Duurzame Landbouwwontwikkeling adviseert op 12 september 2014 voorwaardelijk gunstig, doch stelt dat de strikt landbouwkundige noodzaak niet is aangetoond en dat het aan de vergunningverlenende overheid is om te oordelen of dergelijke installatie verdedigbaar is.

Het college van burgemeester en schepenen adviseert ongunstig op 20 oktober 2014 om verschillende redenen, onder meer wordt gesteld dat de biogasinstallatie in strijd is met de gewestplanbestemming landschappelijk waardevol agrarisch gebied. De gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar adviseert op 17 november 2014 ongunstig, zich aansluitend bij het hiervoor vermeld advies.

Het college van burgemeester en schepenen weigert op 1 december 2014 een stedenbouwkundige vergunning aan de tussenkomende partij.

Tegen deze beslissing tekent tussenkomende partij op 30 december 2014 administratief beroep aan bij de verwerende partij.

De provinciale stedenbouwkundige ambtenaar adviseert in zijn verslag van 19 februari 2015 om een stedenbouwkundige vergunning te verlenen onder voorwaarden voor de nieuwe sleufsilos en

de drie biofilters bij de varkensstallen en een stedenbouwkundige vergunning te weigeren voor de regularisatie van de biogasinstallatie en het oprichten van een muur ter hoogte van de te regulariseren sleufsilos.

Na de hoorzitting op 24 februari 2015, verleent de provinciale dienst Landbouw en Platteland op 9 maart 2015 een voorwaardelijk gunstig advies. Het wordt door een nieuw verslag van de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar van 12 maart 2015, dat onder meer luidt als volgt:

“ ...

Vanuit ruimtelijk oogpunt is de afdeling van oordeel dat de voorgestelde werken niet voor vergunning en regularisatie in aanmerking komen om volgende redenen :

- De locatie van het bedrijf Lavrijsen in Herk-de-Stad is ruimtelijk op geen enkele wijze vergelijkbaar met hun bedrijfslocatie in Houthalen-Helchteren. Onderhavig project is niet gesitueerd in een homogeen aaneengesloten agrarisch gebied maar op een kritische locatie, op geringe afstand van een woonlint langs de gewestweg, en binnen het meest waardevolle open-ruimtegebied van de gemeente, zijnde de omgeving van de Herkkantstraat, volgens het gewestplan bestemd als landschappelijk waardevol gebied, natuurgebied en parkgebied. Binnen dit gebied zijn twee historische kasteelhoeven en het geklasseerde kasteel van Gasterbos gesitueerd. Omwille van deze kritische locatie zijn de aanvragen tot stedenbouwkundige vergunning op kwestieuze bedrijfssite door de deputatie steeds geweigerd.
- De aanvraag betreft een industriële inplanting welke de belevingswaarde van het landschappelijk waardevol gebied ernstig aantast. De voorgestelde aanleg van de bufferzone langs het bedrijf met grondwal en houtwal, werd in het verleden steeds als zijnde niet relevant in de betreffende zone en planologische context beoordeeld. Dergelijke aanleg geldt als bewijs dat de inrichting niet bestaanbaar is met de voorschriften van het gewestplan, zijnde deze voor landschappelijk waardevol gebied. In casu is de inrichting, door zijn dimensies die nergens in de omgeving voorkomen (..de te regulariseren constructies zijn ingeplant tot op een diepte van 185 meter ten opzichte van de rooilijn, de bio-filters hebben een hoogte van 10,50 meter..), strijdig met de voorschriften van de zone. In het verleden werd vanuit juridisch oogpunt de bemerking gemaakt dat een regularisatie van dergelijke omvang op kwestieuze locatie enkel mogelijk is indien de voorschriften van het gewestplan worden gewijzigd middels een GRUP. Dit laatste is uiteraard een planningsinitiatief dat de gemeente moet beslissen en afwegen.
- Tegen de beslissingen van de deputatie voor kwestieus bedrijf, zowel wat betreft de bouw- als de milieuaanvragen, werd in het verleden beroep aangetekend, zowel door de aanvrager zelf als door omwonenden. Het varkensbedrijf werd initieel vergund door de minister eind jaren '80, de biogas-installatie is niet vergund. Voor dergelijke inrichting is de locatie ook niet geschikt /niet inpasbaar in zijn omgeving, tenzij men socio-culturele-, omgevings- en natuurwaarden terzijde schuift. De deputatie is tot nu toe niet verantwoordelijk voor de gedane investeringen in bedrijfsgebouwen. Vanuit ruimtelijk oogpunt, en vanuit het oogpunt van een degelijke handhaving in functie van het algemeen belang, moet minstens de niet vergunde toestand worden gesaneerd.

“ ...

De verwerende partij beslist op 2 april 2015 om een stedenbouwkundige vergunning onder voorwaarden te verlenen. De beslissing luidt onder meer als volgt:

“ ...

Esthetisch criterium:

Overwegende dat de toetsing van de schoonheidswaarde van het landschappelijk waardevol gebied gesteund moet zijn op het bestaande landschap waar voorliggend bedrijf zich situeert;

dat het kwestieuze bedrijf gelegen is in het gebied tussen de Steenweg (N2) en Herkkantstraat; dat de bedrijfssite links begrensd wordt door een kasseiweg, de Gasterbosstraat; dat deze weg het volledige gebied tussen de N2 en de Stevoortweg doorsnijdt; dat ten westen van de kasseiweg het kasteelpark Gasterbos gesitueerd is; dat het gebied tussen het kasteelpark en de N2 een aaneengesloten, open en onbebouwd agrarisch gebied is; dat dit gebied en het landbouwgebied rechts van de kasseiweg en ten zuiden van de Herkkantstraat opgenomen zijn in het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan (GewRUP) 'Vallei van Herk en Mombeek van Alken tot Herk-de-Stad' goedgekeurd bij besluit van de Vlaamse regering van 30 april 2009; dat de site van het landbouwbedrijf niet in dit GewRUP gelegen is en dat de bedrijfssite niet gelegen is in een voorlopig of definitief beschermd landschap;

Overwegende dat het landbouwgebied ten zuiden van de Herkkantstraat en grenzend aan de Herk voornamelijk bestaat uit graslanden met verspreid maïspancelen, akkers en laagstamfruitteelt; dat het landschap gekenmerkt wordt door een zacht glooiend reliëf; dat verscheidene beken en grachten het gebied doorsnijden en bosfragmenten verspreid liggen in het landschap;

Overwegende dat het kwestieuze bedrijf zich situeert in het landbouwgebied ten noorden van de Herkkantstraat; dat dit gebied begrensd wordt door Herkkantstraat, Bosstraat en N2; dat dit gebied voornamelijk bestaat uit graasweiden, akkerbouw en kleine bosfragmenten; dat in dit gebied de bebouwing sterker aanwezig is; dat hierdoor er ook een flankerende beplanting is ter hoogte van de rand- of lintbebouwing;

Overwegende dat het bedrijfserf zelf zich situeert op een gewone grasvlakte; dat de site omgeven is door akkers, rijen populieren met vijver (noordzijde), een bosfragment direct aansluitend bij het bedrijf (noordzijde) en op circa 20 meter in oostelijke richting van de Herkkantstraat; dat langs de rechter zijgevel van de varkensstallen en langs de Herkkantstraat zich een houtkant situeert;

Overwegende dat het bedrijf een minimale impact heeft op het grotere landschappelijk waardevol gebied; dat het bedrijf gelegen is dichtbij de N2, periferisch aan de rand van het landschappelijk waardevol gebied, waar bebouwing sterker aanwezig is; dat het bedrijf slechtst een minimaal punt is in het ruime agrarische gebied; dat de ontwikkeling en landschappelijke inkleding van het landbouwbedrijf strookt met de landschapskwaliteit van het gebied en deze kan versterken; dat agrarische bedrijven beeldbepalend zijn en een bestaand onderdeel vormen van het landschap;

Overwegende dat voorliggende bouwplannen voorzien in de aanleg van een groenbuffer; dat het beplantingsvoorstel overeenstemt met het landschapsintegratieplan van juni 2009 dat opgemaakt werd door de provinciale dienst landbouw; dat de aarden wal rondom de sleufsilo en in oostelijke richting doorlopend tot perceel nr. 140m beplant zal worden met een nieuwe houtkant (minimale breedte 5 meter) samengesteld uit minimum vijf rijen streekeigen soorten; dat de houtkant tot aan de Herkkantstraat en een stuk langs de straat doorgetrokken wordt; dat hier de houtkant een minimale breedte heeft van 10 meter; dat de houtkant aansluit op een bestaande houtkant langs de rechter zijgevel van de varkensstallen en een bestaande houtkant langs de straatzijde; dat op plan tevens een nieuw aan te planten houtkant ingetekend is langs de N2 (perceel nr. 9b en 134a); dat deze houtkant hier een breedte heeft van minimum 15 meter;

Overwegende dat de bedrijfssite compact is en beperkt van omvang is in vergelijking met het totale gebied van tussen de N2 en de N754;
dat de te regulariseren biogasinstallatie ruimtelijk aansluit bij het bestaande landbouwbedrijf;
dat de installatie zich bevindt tussen twee bestaande structuren (zijde het landbouwbedrijf en de lijninfrastructuur N2); dat de N2 gekenmerkt wordt door een gefragmenteerde bebouwing;
dat de diverse biofilters, de nieuwe sleufsilo en de op te richten muur ter hoogte van de te regulariseren sleufsilo zich binnen de compacte bedrijfssite situeren; dat de bedrijfssite één geheel vormt;
dat de sleufsilo's en de biofilters lage constructies zijn, waardoor de mogelijke visuele hinder beperkt is; dat de ronde opslagbassins deels in de ondergrond geplaatst worden zodat het bovengrondse zichtbare gedeelte slechts beperkt zichtbaar is;

Overwegende dat uit voorgaande beschrijving van de omgeving blijkt dat de voorgestelde erfbeplanting aansluit bij de bestaande bosfragmenten en houtkanten in het landbouwgebied begrensd door Herkkantstraat, Bosstraat en N2;
dat de impact naar de omgeving beperkt is; dat een flankerende beplanting reeds voorkomt bij de bebouwing langs Herkkantstraat en Bosstraat;
dat de nieuwe houtkanten een verbinding vormen tussen de verschillende groenelementen;
dat de bedrijfssite het bestaande landschap niet aantast; dat de voorziene beplanting zich toespitst op de natuurlijke elementen van de plaats zelf; dat de nieuwe houtkanten en de overige aanplantingen daadwerkelijk moeten uitgevoerd en onderhouden worden; dat de groenvoorziening een meerwaarde zal bieden voor het gebied;

Overwegende dat bij de aanvraag een studie van far.MER "Bespreking landschappelijke integratie vergistingsinstallatie van Bio-Energie Herk bvba te Herk-de-Stad" is gevoegd; dat uit deze bespreking van de landschappelijke integratie van het bedrijf blijkt dat er geen historisch oude bosjes aanwezig zijn op de inplantingsplaats; dat de studie van far.MER concludeert dat het project wezenlijk niet in strijd is met de wenselijkheden en het beleid in dit gebied; dat bij de uitvoering van het project het van belang is dat de groenaanplanting voldoende uitgewerkt wordt, zodat de landschappelijke integratie optimaal is en zodat dit een meerwaarde biedt inzake fauna en flora voor het gebied; dat de integratie, het onderhoud en de uitvoering van de te realiseren houtkanten en overige aanplanten zelfs een meerwaarde kan bieden voor het gebied;

Overwegende dat op basis van deze argumenten kan besloten worden dat de aanvraag verenigbaar is met de goede ruimtelijke ordening en dat in alle redelijkheid wel kan geoordeeld worden dat de aanvraag de schoonheidswaarde van het landschap niet aantast;
...

Dit is de bestreden beslissing.

4.

Er is tevens een procedure lopende met betrekking tot de milieuvergunning die is vereist voor de uitbating van de biogasinstallatie.

De milieuvergunning verleend door de minister in graad van administratief beroep op 25 juli 2006, wordt door de Raad van State vernietigd bij arrest nr. 191.663 van 19 maart 2009 wegens gebreken in de motivering met betrekking tot de verenigbaarheid van de inrichting met de bestemming landschappelijk waardevol agrarisch gebied.

De milieuvergunning verleend door de minister in graad van administratief beroep 19 augustus 2013, wordt door de Raad van State vernietigd bij arrest nr. 233.549 van 21 januari 2016. Ook het

vernietigingsmotief in dit arrest heeft betrekking op de verenigbaarheid van de inrichting met de bestemming landschappelijk waardevol agrarisch gebied. De Raad van State overweegt onder meer:

“... ”

Uit de motivering van de bestreden beslissing komt impliciet naar voren dat de minister zich er van bewust is dat de verenigbaarheid van dergelijke inrichting met de schoonheidswaarde van het landschap problematisch is. In haar verantwoording van de esthetische verenigbaarheid en het toekennen van de vergunning legt zij de nadruk op de “beperkte” visuele impact en zichtbaarheid van de inrichting binnen het landschap, op de compactheid ervan en op het groenscherm en de houtkant, die haar grotendeels aan het zicht moeten onttrekken. De bestemmingsconforme verantwoording is vooral gericht op het verbergen van de nieuwe inrichting. Die nadruk in de motivering op de beperkte visuele hinder van de lage sleufsilo’s, op het beperkte ruimtebeslag en op de mindere impact vanuit bepaalde ooghoeken, draagt in zich reeds de negatie van de esthetische inpasbaarheid van de installaties binnen het waardevolle landschap. Dit tast de materiële motivering aan.

De minister blijkt de impact te minimaliseren, minstens zijn er om de aanvraag in overeenstemming met de esthetische waarde van het landschap te achten, verscheidene maatregelen nodig die de zichtbaarheid moeten beperken, zoals het in een bijzondere voorwaarde opgelegde uit te voeren “landschapsintegratieplan”. De aandacht voor de landschapsintegratie versterkt de visie dat de constructies zelf de schoonheidswaarde van het landschap wel degelijk aantasten, zoals ook door enkele adviesverlenende instanties wordt opgemerkt.

... ”

V. ONTVANKELIJKHEID VAN DE VORDERING TOT Vernietiging

A. Ontvankelijkheid wat betreft de tijdigheid van het beroep

Uit het dossier blijkt dat het beroep tijdig is ingesteld. Er worden geen excepties opgeworpen.

B. Ontvankelijkheid wat betreft het belang van de verzoekende partijen

Standpunt van de partijen

1.

Zowel de eerste als de tweede verzoekende partij stellen dat zij in de onmiddellijke nabijheid van de vergunde inrichting wonen.

De eerste verzoekende partij preciseert dat zij ter plaatse ook een bloemenwinkel heeft en er planten kweekt, dat haar woning en zaak gelegen zijn op minder dan 200 meter afstand van de betrokken exploitatie, dat haar woon-, leef- en werkklimaat ernstig wordt aangetast door de inrichting, dat zij een rechtstreeks zicht heeft op de inrichting en visuele hinder lijdt, ook door de grootschaligheid van de inrichting, dat de exploitatie gebeurt in een vrij ongeschonden landschappelijk waardevol agrarisch gebied, en dat de inrichting ook verkeershinder veroorzaakt.

Beide verzoekende partijen wijzen er ook op dat de Raad van State in alle voorgaande procedures het bestaan van het wettelijk vereiste belang heeft aanvaard.

Vervolgens gaan de verzoekende partijen nader in op een aantal hinderaspecten, waaronder geurhinder, geluidshinder en visuele hinder. Zij verwijzen in dit verband onder meer naar een geuronderzoek dat is uitgevoerd naar aanleiding van hun milieustakingsvordering, naar een arrest van het Hof van Beroep te Antwerpen van 22 mei 2014, naar de maatregelen die werden voorzien in de milieuvergunning verleend door de minister op 19 augustus 2013 maar die nooit werden uitgevoerd en naar een geluidsonderzoek.

2.

De tussenkomende partij betwist het belang van de verzoekende partijen.

De tussenkomende partij merkt in de eerste plaats op dat de woning en winkel van de eerste verzoekende partij gelegen is in (waardevol agrarisch) gebied, zodat van haar een grotere tolerantie mag worden verwacht ten aanzien van zone-eigen hinder afkomstig van een (para-)agrarisch bedrijf, en dat de woning van de tweede verzoekende partij gelegen is in natuurgebied.

Over het belang van de eerste verzoekende partij stelt de tussenkomende partij dat de vergunde inrichting vooral aan de voorzijde van de Herkkantstraat is gesitueerd, dat de afstand tot de woning/zaak van de eerste verzoekende partij niet 200 maar wel 350 meter bedraagt, en dat er tussen de vergunde inrichting en woning/zaak een druk bereden gewestweg is gelegen, dat de vergunde inrichting voornamelijk zoniet geheel aan het zicht van de eerste verzoekende partij wordt onttrokken door de reeds aanwezige constructies op de site en het bos ten noorden van de exploitatie, en dat de afwezigheid van visuele hinder des te meer geldt gelet op de uitvoering van het landschapsintegratieplan van juni 2009 dat als voorwaarde in de vergunning werd opgelegd.

Verder betoogt de tussenkomende partij dat het standpunt van de eerste verzoekende partij op het vlak van geurhinder niet overtuigt, dat haar woning/zaak immers ten noorden van de vergunde inrichting gelegen is en dat de zuidwestenwind ervoor zorgt dat eventuele geuremissie voorbijgaat aan de woning/zaak van de eerste verzoekende partij, dat eventuele geurhinder van varkens niet kan worden aangevoerd gelet op het voorwerp van de vergunning.

De Raad van State zou in zijn arrest nr. 166.911 van 18 januari 2007 evenmin overtuigd geweest zijn van de aangevoerde hinder.

De eerste verzoekende partij slaagt er volgens de tussenkomende partij ook niet in concreto in om uiteen te zetten op welke punten de diverse hinderbeperkende maatregelen die als bijzondere vergunningsvoorwaarden bij de milieuvergunning van 19 augustus 2013 zijn opgelegd, niet toereikend zouden zijn om elk onaanvaardbaar nadeel ingevolge de bestreden beslissing voor haar uit te sluiten. Er zijn volgens de tussenkomende partij bovendien reeds verschillende reducerende maatregelen toegepast/in voege.

Over het belang van de tweede verzoekende partij stelt de tussenkomende partij dat haar woning op meer dan 720 meter van de vergunde inrichting is gelegen en dat dit een belang verre van evident maakt en dat zij louter uiteenzet dat zij in de onmiddellijke nabijheid woont van de vergunde inrichting, wat niet correct is.

Ten slotte stelt de tussenkomende partij dat de verwijzing naar de eerdere uitspraken van de Raad van State irrelevant is, dat de tweede verzoekende partij geen procespartij in was in deze procedures en haar dan ook geen enkel voordeel kan verschaffen, dat steeds het nadeel dient te worden getoetst aan het voorwerp van de vergunde inrichting met inbegrip van de opgelegde hinderbeperkende maatregelen, dat de aanvraag verschilt van de aanvragen die geleid hebben tot vergunningen waarover de Raad van State een uitspraak heeft gedaan en dat de verzoekende

partijen niet aannemelijk maken welke concreet nadeel zij nog zouden kunnen ondervinden na implementatie van de hinderbeperkende maatregelen.

3.

De verzoekende partijen antwoorden dat het arrest nr. 166.911 van 18 januari 2007 van de Raad van State waarnaar de tussenkomenende partij verwijst, betrekking had op de schorsing van de tenuitvoerlegging van de milieuvergunning voor de biogasinstallatie en dat de ontvankelijkheid van de vordering in dat arrest niet werd beoordeeld.

Voorts stellen de verzoekende partijen nog dat de tussenkomenende partij evenmin kan verwijzen naar het eerder vermelde arrest van de Raad van State om de geurhinder te weerleggen omdat de biogasinstallatie op dat ogenblik nog niet werd geëxploiteerd en dat de aanwezigheid van de gewestweg de hinder niet zal tegenhouden.

De verzoekende partijen voeren ten slotte aan dat zij ook een ernstig moreel nadeel ondergaan, waarbij zij erop wijzen op dat de vergunningen waarover de Raad van State zich heeft uitgesproken (reeds meer dan 7 vernietigingsarresten), telkens werden vernietigd, dat de exploitant zich niet gebonden achtte door de uitspraken van de Raad van State, dat zij hun heil hebben moeten zoeken bij de burgerlijke rechter die het bestaan van ernstige inbreuken heeft erkend, dat zij er zich niet aan konden verwachten dat de vergunning opnieuw zou worden afgegeven, dat zij nu opnieuw een procedure moeten instellen en de exploitatie opnieuw gedurende jaren moeten ondergaan en dat zij geïntimideerd worden door de exploitanten.

4.

De tussenkomenende partij stelt in haar laatste schriftelijke uiteenzetting nog dat het domein waarin het kasteel van de tweede verzoekende partij gelegen is, tientallen kadastrale percelen omvat waarvan slechts een langwerpige uitloper grenst aan de overzijde van de straat waar de vergunde inrichting gelegen is, dat de andere percelen allemaal ver(der) verwijderd liggen van de vergunde inrichting, dat de tweede verzoekende partij zelfs geen eigenaar is van deze strook en er geen toegang tot kan nemen, en dat de tweede verzoekende partij op geen enkele wijze aannemelijk maakt dat op deze locatie enige hinder te verwachten valt.

De tussenkomenende partij wijst er ten slotte op dat de Raad van State in zijn arrest van 21 januari 2016 (nr. 233.549) geoordeeld heeft dat de tweede verzoekende partij geen belang heeft bij het voeren van een annulatieprocedure tegen de milieuvergunning voor de biogasinstallatie, zodat ook de vordering tegen de stedenbouwkundige vergunning als onontvankelijk moet worden aangemerkt bij gebrek aan belang.

Beoordeling door de Raad

1.

Het kan niet ernstig worden betwist dat de eerste verzoekende partij in de onmiddellijke omgeving van de vergunde biogasinstallatie woont.

De eerste verzoekende partij voert een overtuigend betoog dat zij geurhinder kan ondervinden van de biogasinstallatie. De omstandigheid dat de aanvraag tevens het bouwen van diverse lichtbehandelingsinstallaties omvat, is daar eerder een bevestiging van.

De argumentatie van de tussenkomenende partij dat de zuidwestenwind ervoor zorgt dat de geuremissie aan de noordelijk gelegen woning en zaak van de eerste verzoekende partij voorbijgaat, laat niet toe te besluiten dat deze geurhinder voor de eerste verzoekende partij onbestaande zou zijn.

Het gegeven dat de woning en zaak van de eerste verzoekende partij zelf gelegen is in (landschappelijk waardevol) agrarisch gebied, belet evenmin dat de eerste verzoekende partij mogelijke hinder en nadelen kan ondervinden van het bestreden project en daardoor belang heeft om beroep in te stellen bij de Raad.

In de mate dat de tussenkomenende partij wijst op hinderbeperkende maatregelen in de milieuvergunning van 19 augustus 2013 en andere reeds in voege zijnde maatregelen, moet vastgesteld worden dat het bestaan van deze maatregelen reeds een aanwijzing zijn van mogelijke geurhinder. Bovendien heeft de Raad van State met het arrest nr. 233.549 van 21 januari 2016 de milieuvergunning van 19 augustus 2013 vernietigd.

Ten slotte merkt de eerste verzoekende partij terecht op dat in het arrest nr. 166.911 van 18 januari 2007 van de Raad van State de ontvankelijkheid van de vordering niet is onderzocht en dat op dat ogenblik de biogasinstallatie nog niet werd geëxploiteerd.

De exceptie van de tussenkomenende partij ten aanzien van het belang van de eerste verzoekende partij, wordt verworpen.

2.

De tussenkomenende partij merkt op dat de afstand tussen de woning van de tweede verzoekende partij en de vergunde inrichting meer dan 720 meter bedraagt, hetgeen door de tweede verzoekende partij niet wordt betwist. In het licht van de concrete omstandigheden van de zaak kan niet worden aangenomen dat de tweede verzoekende partij in de onmiddellijke omgeving van de vergunde inrichting woont. De tweede verzoekende partij maakt de door haar omschreven hinder en nadelen niet voldoende aannemelijk.

3.

De verzoekende partijen voeren in hun wederantwoordnota bijkomend aan dat zij een ernstig moreel nadeel zullen lijden als gevolg van de bestreden beslissing.

Artikel 56, §1, 1° Procedurebesluit bepaalt dat het verzoekschrift een omschrijving van het belang van de verzoeker bevat. Uit artikel 56, §1, 1° Procedurebesluit volgt dat een verzoekende partij haar belang in de loop van de procedure in principe niet kan wijzigen of uitbreiden. De Raad kan bijgevolg geen acht slaan op de uitbreiding van het belang voor het eerst aangevoerd in de wederantwoordnota van de verzoekende partijen.

4.

Gelet op het voorgaande wordt de gegrondheid van de vordering slechts onderzocht in de mate dat de vordering is ingesteld door de eerste verzoekende partij.

VI. ONDERZOEK VAN DE MIDDELEN – ENIG MIDDEL

Standpunt van de partijen

De verzoekende partijen voeren de schending aan van artikel 2, §1 van het decreet betreffende de ruimtelijke ordening gecoördineerd op 22 oktober 1996, van de artikelen 11.4.1 en 15.4.6.1 van het koninklijk besluit van 28 december 1971 betreffende de inrichting en de toepassing van de ontwerp-gewestplannen en de gewestplannen, van artikel 4.3.1 VCRO, van artikel 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen, en van het materieel motiveringsbeginsel en het vertrouwensbeginsel als algemene beginselen van behoorlijk bestuur.

Het middel wordt uiteengezet in drie onderdelen. Een eerste onderdeel wordt gevoerd onder de titel “de integrale biogasinstallatie met alle aanhorigheden is in strijd met de gewestplanbestemming agrarisch gebied”. Het tweede onderdeel betreft de toets van de schoonheidswaarde en de goede ruimtelijke ordening. Het derde onderdeel heeft betrekking op “onaanvaardbare verkeershinder”.

De verzoekende partij zet in het tweede onderdeel uiteen:

“ ...

5.2.2. Het vergunde is niet in overeenstemming met de bestemming landschappelijk waardevol agrarisch gebied; de inrichting kan in geen geval de toets van de schoonheidswaarde doorstaan en tast alleszins de goede ruimtelijke ordening aan

De bestreden beslissing heeft als voorwerp:

- de regularisatie van een biogasinstallatie
- het bouwen van diverse luchtbehandelingsinstallaties
- het bouwen van een sleufsilo met een grondoppervlakte van 20 meter bij 10 meter
- het oprichten van een muur ter hoogte van de te regulariseren sleufsilo.

5.2.2.1. De bestemming van landschappelijk waardevol agrarisch gebied

Art. 15.4.6.1. van het Inrichtingsbesluit bepaalt:

...

Zoals reeds hierboven gesteld, bepaalt art. 15.4.6.1. van het Inrichtingsbesluit dat de landschappelijk waardevolle gebieden gebieden zijn waarvoor bepaalde beperkingen gelden met het doel het landschap te beschermen of aan landschapsontwikkeling te doen.

Voor de toelaatbaarheid van de bouw en de exploitatie in landschappelijk waardevolle agrarische gebieden zal steeds aan een dubbel criterium getoetst moeten worden: er moet worden getoetst aan het planologisch criterium (hierboven is aangetoond dat er niet voldaan is aan dit criterium) én er dient eveneens een toetsing te gebeuren aan het esthetisch criterium, d.w.z. dat de beoogde werken moeten kunnen worden overgebracht met de eisen van vrijwaring van het landschap.

Uw Raad oordeelde in een arrest van 10 april 2012 als volgt:

...

Verzoekende partijen verwijzen naar het recente arrest van de Raad van State van 14 maart 2012 m.b.t. de biogasinstallatie: (stuk 7)

...

*Er dient derhalve **niet alleen gevrijwaard maar tevens ontwikkeld te worden.***

Bovendien dienen alle werken in overeenstemming te zijn met de goede ruimtelijke ordening.

5.2.2.2. Toetsing aan de bestemming van landschappelijk waardevol agrarisch gebied

De integrale biogasinstallatie is niet in overeenstemming met de goede ruimtelijke ordening; het landschap wordt niét gevrijwaard en de specifieke landschappelijke waarde van het gebied wordt al zeker niet ontwikkeld:

- *De omgeving is nog vrij ongeschonden. Het betreft een open landschap met af en toe bomen, voornamelijk populieren.*

Verzoekende partijen verwijzen opnieuw naar het arrest van de Raad van State van 14 maart 2012: (stuk 7)

...

- *De percelen zijn gelegen in een relictzone volgens de Vlaamse landschapsatlas (Benedenloop van de Herk en bos van Steevoort), d.w.z. dat er diverse landschapskenmerken met erfgoedwaarde aanwezig zijn. In de Vlaamse landschapsatlas worden samenhangende gehelen met belangrijke erfgoedwaarde en een vrij hoge gaafheid gewaardeerd via aanduiding als relictzone met bijbehorende beschrijvingsfiche. De gaafheid van het gebied kan derhalve redelijkerwijze niet betwist worden. Het is een landschapsecologisch en cultuurhistorisch rijk gebied met historische percelering en relictten van een uitgestrekt Ferrarisbos dat in de loop der tijd versnipperde. (stuk 38)*

In het document “Ruimtelijke visie voor landbouw, natuur en bos”, dat aansluit bij het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen, dat bepaalt dat het Vlaamse Gewest de gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur dient af te bakenen in gewestplannen of gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen, wordt de vallei van de Herk, gebied Herkkant bij Herk-de-Stad, weerhouden en wordt als mogelijke actie vooropgesteld: “opmaak van een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan voor de vallei van de Herk tussen Steevoort en Herk-de-Stad voor de realisatie van een aaneengesloten grote eenheid natuur (in ontwikkeling) en waterbergingsgebied in de vallei van de Herk ter hoogte van gebied Herkkant/Gasthuisbos (3.2) en het differentiëren van de overige valleiden als agrarisch gebied met natuurverweving (4.6)”. (stuk 39)

- *De waarde van het gebied wordt eveneens zeer sterk benadrukt in het ruimtelijk structuurplan van Herk - de - Stad, waaruit verzoekende partijen citeren (uittreksel richtinggevend gedeelte) (stuk 40):*

...

Of er een hypotheek wordt gelegd op de normale agrarische ontwikkelingen, is in elk geval niet aan de orde.

Wél of het landschappelijk, ecologisch en cultuurhistorisch waardevol landbouwgebied ten zuiden van de N2 al dan niet behouden én versterkt wordt. Zulks is duidelijk niet het geval.

- *M.b.t het landschapsintegratieplan dat bij de aanvraag tot stedenbouwkundige vergunning is gevoegd, wordt opgemerkt dat het dateert van juni 2009.*

De Raad van State heeft in haar arrest van 14 maart 2012 als volgt geoordeeld over dit landschapsintegratieplan: (stuk 7)

...

De onverenigbaarheid kan niet opgelost worden door een landschapsplan op te stellen en/of door het omkleden met groen en hout: bij landschapsintegratie dient uitgegaan te worden van de eigenheid van het landschap.

Een open agrarisch gebied moet open blijven, er mag niet verdicht worden door bebouwing of beplanting.

Het onderwerp van een landschapsintegratieplan mag en kan niet zijn de integratie van een inrichting die niet thuis hoort in het landschap in kwestie.

De vraag dient te zijn of een dergelijke inrichting überhaupt aanwezig mag zijn op de betreffende locatie, quod non gelet op de bestemming van het gewestplan en de goede ruimtelijke ordening die in elk geval wordt geschonden door de inrichting.

Verzoekende partijen verwijzen naar een arrest van Uw Raad van 19 februari 2013:

...

*De essentie is derhalve dat het een open agrarisch gebied betreft, met de aanwezigheid van kleinschalige landschapselementen (KLE's), waarvan het herstel **en de versterking** moet nagestreefd worden. Er wordt niet gevrijwaard, en nog minder ontwikkeld.*

Door in dit landschappelijk waardevol open agrarisch gebied “een groot infrastructuurcomplex” toe te laten wordt het gebied ontegenzeggelijk visueel verontreinigd.

Verzoekende partijen citeren nogmaals uit het arrest van de Raad van State van 14 maart 2012 (stuk 7):

...

Het effect van de constructies en exploitatie op de landschapsbeleving en de landschapsstructuur is bijzonder negatief. De open landschappelijke perceptie wordt zeer ernstig verstoord door de aanwezigheid van een groot industrieel complex!

De poging die verwerende partij onderneemt om de overeenstemming met het esthetisch criterium te motiveren, overtuigt niet.

Verwerende partij motiveert als volgt:

- *Vooreerst wordt een omschrijving gegeven van het gebied.*
- *Vervolgens wordt erop gewezen dat het bedrijf zich situeert in het landbouwgebied ten noorden van de Herkantstraat, waar de bebouwing sterker aanwezig is. Er wordt ook gewezen op de flankerende beplanting ter hoogte van de rand- of lintbebouwing.*
- *Er wordt gewezen op het feit dat het bedrijf een minimale impact heeft op het grote landschappelijk waardevol gebied.*
- *Er wordt op gewezen dat de ontwikkeling en landschappelijke inkleding van het landbouwbedrijf strookt met de landschapskwaliteit en deze kan versterken.*
- *Er wordt op gewezen dat agrarische bedrijven beeldbepalend zijn en een bestaand onderdeel vormen van het landschap.*
- *Er wordt op gewezen dat de bouwplannen voorzien in de aanleg van een groenbuffer, dat het beplantingsvoorstel overeenstemt met het landschapsintegratieplan van juni 2009 dat werd opgemaakt door de provinciale dienst landbouw en dat de aarden wal beplant zal worden met een houtkant.*
- *Tenslotte wordt er op gewezen dat te regulariseren biogasinstallatie aansluit bij het bestaande landbouwbedrijf en zich bevindt tussen twee bestaande infrastructuren, zijnde het landbouwbedrijf en de lijninfrastructuur N2, die gekenmerkt wordt door een gefragmenteerde bebouwing en dat de biofilters, nieuwe sleufsilo en op te richten muur zich binnen de compacte bedrijfssite situeren.*

De aangehaalde motivering overtuigt niet:

- *Uw Raad heeft vooreerst geoordeeld dat een loutere omschrijving van de plaats geen concrete en redelijke beoordeling is van de ruimtelijke gevolgen van de vergunning voor het perceel dat onmiddellijk paalt aan datgene waarop de aanvraag betrekking heeft.*
- *Verwerende partij heeft de aanvraag tot regularisatie van de biogasinstallatie in 2012 in niet mis te verstane bewoordingen geweigerd. (stuk 8)*

Zij vergunt nu nog meer en geeft totaal niet aan waarom zij nu het tegenovergestelde standpunt inneemt. Zulks is volledig in strijd met het vertrouwensbeginsel.

- *Het gegeven dat het bedrijf een minimale impact heeft op het grote landschappelijk waardevol gebied impliceert niet dat voldaan wordt aan het esthetisch criterium.*

Zulks geldt des te meer omdat de bijzondere waarde van het kwestieuze landschappelijk waardevol agrarisch gebied bestaat in de aanwezigheid van kleinschalige landschapselementen (KLE's). (cf. supra)

De redenering van verwerende partij houdt in dat een gedeelte van het landschappelijk waardevol agrarisch gebied kan opgeofferd worden omdat het gelegen is in een groot landschappelijk waardevol agrarisch gebied. Zulks kan uiteraard niet.

- *Er kan totaal niet worden ingezien hoe de ontwikkeling en landschappelijke inkleding van het landbouwbedrijf strookt met de landschapskwaliteit en deze zelfs zou kunnen versterken. Dergelijke motivering is totaal bij de haren getrokken!*

Hoe kan immers dergelijk industrieel bedrijf de openheid van een gebied met kleine landschapselementen versterken? Ieder bijkomend gebouw doet net afbraak aan dit open karakter en tast de kleine landschapselementen aan.

- *Er wordt op gewezen dat agrarische bedrijven beeldbepalend zijn en een bestaand onderdeel vormen van het landschap*

Zulks vormt geen verantwoording voor de inplanting op de kwestieuze plaats.

Agrarische gebieden zijn inderdaad bestemd voor de landbouw in de ruime zin.

De toelaatbaarheid van een agrarische bestemming impliceert evenwel niet dat een agrarisch gebied mag volgebouwd worden.

Elk inplanting van een agrarisch bedrijf dient in concreto getoetst te worden op zijn verenigbaarheid met de goede ruimtelijke ordening.

- *De aanleg van een groenbuffer en het landschapsintegratieplan van juni 2009 volstaan niet om te besluiten tot de verenigbaarheid met het esthetisch criterium.*

Verzoekende partijen verwijzen naar hun voorgaande opmerkingen m.b.t het landschapsintegratieplan.

Uw Raad oordeelde met betrekking tot de aanleg van een houtkant rond een stal in landschappelijk waardevol agrarisch gebied als volgt:

...

- *Tenslotte, voor wat betreft de aansluiting van de biogasinstallatie bij het bestaande landbouwbedrijf en het feit dat het vergunde zich tussen twee bestaande infrastructuren, zijnde het landbouwbedrijf en de lijninfrastructuur N2, bevindt, merken verzoekende partijen op dat de aanwezigheid van reeds bestaande bebouwing in het landschap niet betekent dat de schoonheidswaarde van het landschap niet verder moet beschermd worden.*

Uw Raad oordeelde dienaangaande als volgt:

...

Bovendien is de lijninfrastructuur N2 een horizontale infrastructuur, die niet opvallend aanwezig is in het landschap.

De redenering van verwerende partij zou impliceren dat iedere infrastructuur die in de onmiddellijke of zelfs verdere nabijheid van een weg gelegen is, vergund zou kunnen worden vermits deze aansluit bij een weg.

Zoals uit de luchtfoto blijkt, is de inrichting ook niet gelegen aan/tegen de lijninfrastructuur N2.

De inrichting is dan ook niet in overeenstemming met de bestemming landschappelijk waardevol agrarisch gebied en kan dit ook niet zijn; zulke inrichting kan in geen geval de toets van de schoonheidswaarde doorstaan en tast de goede ruimtelijke ordening aan.

Daaruit vloeit ook de visuele hinder / zichthinder voort.

De zichthinder bestaat er evidentierwijze in dat op een zeer ingrijpende wijze afbreuk wordt gedaan aan het open karakter van het landschap.

Dat de stedenbouwkundig inspecteur, ondanks de seponering van het strafdossier door het openbaar ministerie, toch een burgerlijke vordering heeft ingesteld, bevestigt eens te meer dat de bouwinbreuken zeer ernstig worden genomen.

...”

De verwerende partij stelt voorafgaandelijk dat het middel onontvankelijk is in zoverre een schending wordt aangevoerd van artikel 2, §1 van het decreet betreffende de ruimtelijke ordening gecoördineerd op 22 oktober 1996, aangezien dit artikel volgens de verwerende partij door het decreet van 27 maart 2009 tot aanpassing en aanvulling van het ruimtelijke plannings-, vergunningen- en handhavingsbeleid werd opgeheven en niet meer van toepassing is.

De verwerende partij repliceert vervolgens:

...”

2.4 De verzoekende partijen verwijzen in de aanhef van hun middel, doch niet bij hun verdere toelichting, naar de omstandigheid dat ons college een beslissing heeft genomen die “regelrecht indruist” tegen zijn eerdere beslissing over een vorige aanvraag tot regularisatie (bedoeld wordt de beslissing van 19 september 2012 van ons college, zie stuk nr. 11.6). Hierin zien zij, zonder verdere verduidelijking, een schending van het vertrouwensbeginsel.

Ons college wenst summier op deze bewering te antwoorden dat ze manifest niet opgaat, omdat beide aanvraagdossiers vele verschilpunten kenden, waardoor een andersluidende

beslissing in huidige zaak geenszins onzorgvuldig of onredelijk kan worden genoemd. Hierbij kan alleen al worden gewezen op de volgende verschilpunten:

- in het vorige aanvraagdossier was een ongunstig advies geformuleerd door het Departement Landbouw en Visserij, in het huidige dossier een advies dat vanuit landbouwkundig oogpunt principieel gunstig was*
- in het vorige aanvraagdossier was initieel een ongunstig advies geformuleerd*
- door het Agentschap voor Natuur en Bos, in het huidige dossier was het advies gunstig*
- het huidige aanvraagdossier bevatte een MER-screeningsdocument, met nog een bijkomende geurstudie van 2013; de huidige aanvraag voorziet in de plaatsing van luchtbehandelingsinstallaties om de geurhinder te beperken*
- het huidige aanvraagdossier is veel concreter en uitgebreider uitgewerkt op vlak van buffering van de hele site, terwijl in de vorige beslissing net werd overwogen dat het bedrijf “enkel kan worden ingekapseld door de aanleg van een brede groenbuffer”*
- de plannen waren in vorige dossier minder duidelijk op vlak van wat te regulariseren was*
- op het moment van de nieuwe aanvraag was ditmaal ook bij MB van 19 augustus 2013 de milieuvergunning toegekend, waarbij bijkomende voorwaarden werden opgelegd*
- in het huidige dossier was tijdens de beroepsprocedure een aanvullend gunstig advies geformuleerd door de provinciale Dienst Landbouw en Platteland.*

Al deze omstandigheden tonen aan dat het geenszins onredelijk was van ons college om het in huidige dossier tot een positieve beslissing te komen. Het middel van de verzoekende partijen is op dit punt trouwens manifest te gebrekkig ontwikkeld, omdat de verzoekende partijen niets meer doen dan beweren dat het huidige bestreden besluit “regelrecht zou indruisen” tegen het vorige, zonder daarbij de motiveringen te betrekken die aanleiding hebben gegeven tot de beide beslissingen, waarin de hoger vermelde verschilpunten duidelijk tot uiting komen.

Hoe dan ook is het huidige bestreden besluit afdoende gemotiveerd en is ook, impliciet doch voldoende, duidelijk gemaakt waarom ons college meende dat nu wel, onder voorwaarden, een stedenbouwkundige vergunning kon worden toegekend.

2.5 De verzoekende partijen voeren in een tweede middelonderdeel aan dat de aanvraag de toets van de schoonheidswaarde van het landschap niet zou doorstaan en dus niet in overeenstemming is met het landschappelijk waardevol karakter van het agrarisch gebied in de zin van artikel 15.4.6.1 van het Inrichtingsbesluit. De aanvraag zou ook onverenigbaar zijn met een goede ruimtelijke ordening.

Zij stellen allereerst in dit opzicht dat de open landschappelijke perceptie zeer ernstig zou worden verstoord door de aanwezigheid van de vergunde constructies en dat “het landschappelijk, ecologisch en cultuurhistorisch waardevol landbouwgebied niet behouden en versterkt wordt”.

Ons college merkt op dat de zogenaamde esthetische toets die gepaard gaat bij de beoordeling van de verenigbaarheid van een aanvraag met de gewestplanbestemming van landschappelijk waardevol agrarisch gebied, nl. het oordeel of de landschapswaarde van het landbouwgebied wordt gerespecteerd, duidelijk een appreciatievrijheid of discretionaire bevoegdheid inhoudt voor de vergunningverlenende overheid. Dit wordt overigens

bevestigd door de rechtspraak van uw Raad (zie bijv. Raad voor Vergunningsbetwistingen, nr. A/2013/0384 van 9 juli 2013).

Het komt dan ook niet aan de verzoekende partijen toe, noch aan uw Raad, om hun of zijn oordeel over de toets aan de landschapswaarde in de plaats te stellen van dat van de vergunningverlenende overheid.

Uw Raad vermag enkel na te gaan of het oordeel van de vergunningverlenende overheid op juiste feiten berust en, in het licht van al de omstandigheden van de zaak, redelijk is, waarbij de “marginale toetsing” door uw Raad van de manier waarop de discretionaire bevoegdheid wordt uitgeoefend impliceert dat enkel kennelijk onredelijke beslissingen kunnen worden gesanctioneerd.

Ons college oordeelde ter zake als volgt:

...

Met de voormelde overwegingen, die steun vinden in het administratief dossier, heeft ons college duidelijk aangegeven de impact op de landschappelijke kwaliteiten te hebben onderzocht en aanvaardbaar te hebben bevonden. Ze maken op voldoende wijze aannemelijk dat de aanvraag verenigbaar is met de „de eisen ter vrijwaring van de schoonheidswaarde van het landschap”, zoals bepaald in artikel 15.4.6.1 van het Inrichtingsbesluit. Ons college kan verwijzen naar het document “bespreking landschappelijke integratie vergistingsinstallatie” en naar het landschapsintegratieplan, zoals deze stukken bij het vergunningsaanvraagdossier zaten (zie stuk nr. 5.1)

Dat oordeel is ook niet kennelijk onredelijk.

In de uitoefening van het hem opgedragen wettigheidsstoezicht is de Raad enkel bevoegd om na te gaan of de administratieve overheid de haar ter zake toegekende appreciatiebevoegdheid naar behoren heeft uitgeoefend, met name of zij is uitgegaan van de juiste feitelijke gegevens, of zij deze correct heeft beoordeeld en of zij op grond daarvan in redelijkheid tot haar beslissing is kunnen komen. Dat is hier het geval (zie ook Raad voor Vergunningsbetwistingen, nr. A/2014/0692 van 7 oktober 2014).

De verzoekende partijen brengen geen overtuigende argumenten bij waaruit kan blijken dat de beoordeling met betrekking tot de bestaanbaarheid van het aangevraagde met de schoonheidswaarde door ons college kennelijk onredelijk zou zijn. Hierboven werd trouwens ook reeds toegelicht dat deze “kennelijke onredelijkheid” ook niet gelegen kan zijn in de omstandigheid dat het oordeel van ons college in het huidige dossier positief was, terwijl een vorige aanvraag werd geweigerd bij besluit van 19 september 2012, omdat beide aanvragen zoals hierboven sub 2.4 reeds toegelicht, tal van verschilpunten kenden.

Het middelonderdeel is dan ook ongegrond.”

De tussenkomenende partij stelt:

“ ...

B. Het tweede onderdeel: de schoonheidstoets

42.

Volgens de verzoekende partij zou de vergunde inrichting de toets van de schoonheidswaarde die geldt binnen landschappelijk waardevolle gebieden niet doorstaan.

In de bestreden beslissing werd dienaangaande het volgende gesteld:

...

Zoals hierna zal worden uiteengezet, schragen voormelde overwegingen het besluit dat de aangevraagde inrichting niet strijdt met de schoonheidswaarde van het landschap op voldoende wijze.

(i) De relevante schoonheidswaarde is die op de plaats van de aanvraag

43.

De vraag of al dan niet aan het esthetische criterium wordt voldaan, moet toegespitst worden op de schoonheidswaarde van het landschap op de plaats waarvoor de vergunning wordt gewaagd.

Op verschillende locaties binnen eenzelfde landschappelijk waardevol gebied kan de schoonheidswaarde immers verschillen en wel dermate dat wat op één locatie in alle redelijkheid vergund kan worden niet mogelijk is op een andere locatie.

Met andere woorden, er dient te worden nagegaan wat de concrete schoonheidswaarde van het landschap is op de plaats waarvoor de vergunning wordt aangevraagd en daaraan moeten de aangevraagde werken worden getoetst. Hoe geringer de schoonheidswaarde van het landschap op die plaats hoe minder problematisch de inplanting van bouwwerken op die plaats zal zijn.

Een motivering waaruit blijkt dat de vergunningverlenende overheid bij haar besluitvorming rekening heeft gehouden met de visuele impact van de inrichting geldt als een afdoende motivering.

De kwestie of een groenscherm van die aard is om het landschappelijk waardevolle karakter van een gebied intact te laten, is iets wat steeds in concreto moet worden onderzocht, aan de hand van de bijzondere kenmerken van het landschap en van de bijzondere kenmerken van datgene wat visueel moet worden afgeschermd.

(ii) De inplanting en vorm van de constructies van het bedrijf

44.

De ordening van het voorste gedeelte van het landbouwbedrijf is reeds langer gekend.

Vooraan in de hoek bevindt zich de bedrijfswoning met aangesloten tuinzone.

Aan de rechterzijde van de woning — evenwijdig met de voorgelegen gemeenteweg Herkkantstraat — bevinden zich de originele landbouwbedrijfsgebouwen zijnde vier omvangrijke bewaarplaatsen en twee varkensstallen.

Deze gebouwengroep is in zijn geheel vergund.

Het moderne, dynamische bedrijf vertoont een verzorgde indruk, is opgebouwd uit voldoende duurzame, esthetisch verantwoorde materialen en geeft op deze manier een ruimtelijke meerwaarde aan de betrokken omgeving die een hoofdzakelijk agrarisch karakter heeft.

De betrokken biogasinstallatie bevindt zich aan de achterzijde van deze originele gebouwengroep. In grote lijnen bestaat zij uit drie onderdelen meer bepaald een loodsgebouw, een aantal cilindrische opslagbassins en een sleufsilosilo.

Het loodsgebouw sluit op een afstand van 25m aan op de achterste bouwlijn van originele gebouwengroep. De loods staat rechthoekig ingeplant ten aanzien van de voorgelegen gebouwengroep wat de globale ordening van het perceel ten goede komt.

Door de geringe tussenafstand sluit zij ruimtelijk voldoende aan op de bestaande gebouwengroep en vormt zij er als het ware één geheel mee. Het grondoppervlak van de loods is rechthoekig. Het dak is een symmetrisch zadeldak.

Ook de overige bestaande gebouwen op het bedrijf hebben deze vormelijke kenmerken. In combinatie met een oordeelkundig materiaalgebruik geven zij in zijn geheel een herkenbare, landelijke indruk aan het landbouwbedrijf ten opzichte van de landelijke omgeving.

De afmetingen van de loods zijn niet buitensporig.

Zij betekenen geen schaalbreuk ten opzichte van de originele gebouwengroep.

De cilindrische opslagbassins staan op geringe afstand (10m) ingeplant aan de rechterzijde van de loods. Deze bassins werden — in het kader van zuinig ruimtegebruik — zo dicht als technisch mogelijk ingeplant ten opzichte van elkaar (1.5m)

Door de inplanting in de onmiddellijke nabijheid van de loods en de originele gebouwengroep vormt het geheel één aaneengesloten ruimtelijk geheel.

De afwerking van de wanden van de bassins is uitgevoerd in beton (kleur grijs) of metalen profielplaten (kleur groen). Dit materiaalgebruik en deze kleuren worden in geen geval als storend ervaren in een agrarisch landschap.

Het betreffen doffe, donkere kleuren die ver de voorkeur verdienen boven minder landelijke, meer industriële, meer uitgesproken kleuren (zoals daar kunnen zijn geel, rood of blauw)

De betonnen sleufsilosilo bevindt zich aan de achterzijde van de installatie. Hij is dwars ingeplant ten aanzien van de loods en de opslagbassins. Ten opzichte van deze laatste bevindt hij zich op een afstand van 5.5m.

De sleufsilosilo wordt gevormd door een rechthoekige betonnen plaat met drie opstaande betonnen wanden met een hoogte van 3m. Twee (buiten)zijden van de sleufsilosilo zijn voorzien van een beplante grondkering. Het opslaan van grondstoffen in bulk in een betonnen sleufsilosilo is een courante aangelegenheid in de agrarische sector.

Ook de uitvoeringswijze (betonnen plaat en opstaande wanden) is genoegzaam bekend. De geringe hoogte (3m) leidt er toe dat deze constructie in geen geval afbreuk doet aan de schoonheidswaarde van de omgeving.

Alle onderdelen van de biogasinstallatie worden ingeplant op een perceel landbouwgrond vlak achter de originele gebouwengroep. Tot voor de bouw van de installatie werd het betrokken terrein intensief gecultiveerd voor tuinbouwdoeleinden. De betrokken gronden

liggen op dezelfde hoogte als de omliggende percelen. Voor de bouw van de installatie is het terrein niet kunstmatig opgehoogd of afgegraven.

Om deze reden kan gesteld worden dat de betrokken installatie niet als een baken in het landschap uitsteekt. Evenzeer kan men onomwonden stellen dat de bouwhoogte van de betrokken onderdelen geen schaalbreuk vormt met de bestaande, naastgelegen bouwhoogtes.

De installatie sluit aan de zuidzijde aan op het originele landbouwbedrijf. Aan de westzijde bevindt zich de gemeenteweg Gasterbosstraat. Aan de noordzijde bevindt zich de gewestweg Steenweg met een gefragmenteerd afgebouwd woonlint. Door de bestaande infrastructuur en de bestaande bebouwing is de ruimtelijke ordening van het gebied reeds langer bekend.

(iii) De in de omgeving in aanmerking te nemen schoonheidswaarde

45.

Het uitbreiden van een bestaand landbouwbedrijf met een biogasinstallatie doet in geen enkel geval afbreuk aan de bestaande ruimtelijke ordening. Voor de nieuwe installatie werd er een terrein ingepalmd aansluitend aan een bestaand, groot landbouwbedrijf.

De diverse onderdelen van de installatie staan geconcentreerd opgesteld ten opzichte van elkaar.

De onderdelen vertonen een uitzicht wat gangbaar is in de sector en in de landelijke omgeving. De ruimtelijke draagkracht van de omgeving wordt niet overschreden door de exploitatie van de nieuwe installatie.

De gebruikte materialen, de vorm van de onderdelen en de opstelling ten opzichte van elkaar worden niet als storend ervaren in het aanwezige landschap en zijn esthetisch voldoende verantwoord.

Net door het innemen van de beschikbare ruimte tussen het historische landbouwbedrijf en de gewestweg N2 worden de principes van zuinig ruimtegebruik gerespecteerd en wordt zo min mogelijk de aanwezige open ruimte aangetast. Immers door het innemen van deze percelen bevindt de installatie zich tussen twee bestaande structuren (zijnde het landbouwbedrijf en de lijninfrastructuur)

De schoonheidswaarde van dit gedeelte van het gebied is onbestaande, zoniet alleszins erg gering.

Zij heeft de aanblik van een courant, niet bijzonder waardevol agrarisch landschap. Doorzichten naar achteren toe (richting de open ruimte) zijn schaars, ter plaatse bevinden zich geen elementen van bijzondere landschappelijk waarde.

Het zou allicht problematischer zijn geweest indien de installatie zou ingeplant worden richting de open ruimte, bijvoorbeeld aan de noordzijde van het bedrijf, aan de overzijde van de weg. Net door het inplanten van de installatie aansluitend aan het bestaande landbouwbedrijf wordt de draagkracht van het gebied niet geschonden.

De schoonheidswaarde van het bestaande landschap ter plaatse is zeker niet hoog te noemen, wel integendeel.

De bestaande weginfrastructuren, het bestaande landbouwbedrijf met omliggende cultuurgronden, de omliggende (lint)bebauwing, de solitair gelegen groenelementen hebben er toe geleid dat de ruimtelijke ordening van het betrokken gebied sinds langer reeds bekend is en van een normale kwaliteit is.

De exploitatie van een biogasinstallatie doet geen afbreuk aan deze ruimtelijke kenmerken. Integendeel, het landbouwbedrijf met inbegrip van de bedoelde installatie maakt een integraal deel uit van het landschap, vormt er één ondeelbaar geheel mee, gaat er vlekkeloos in over en verstrekt de landelijke kenmerken er van.

Het bestaande landschap loopt in geen geval schade op door de exploitatie van de biogasinstallatie. Het bestaande, hoogdynamische gebruik van het naastgelegen landbouwbedrijf, het intensieve gebruik van de omliggende weginfrastructuren, het gegeven dat het gros van de omliggende percelen sinds jaar en dag intensief gecultiveerd word voor landbouwdoeleinden, de bestaande bebouwing in de buurt...

Al deze gegevens hebben er toe geleid dat het ruimtegebruik van de omgeving en het landschap sinds lange tijd reeds vast ligt. Het voorzien van een biogasinstallatie in de onmiddellijke nabijheid van een omvangrijk, dynamisch landbouwbedrijf doet in geen enkel geval afbreuk aan deze omgeving of dit landschap.

De verschijningsvorm van de installatie is esthetisch voldoende verantwoord en overschrijdt de ruimtelijke draagkracht van de omgeving in geen geval.

(iv) Het landschapsintegratieplan

46.

Daarnaast zorgt het landschapsintegratieplan (dat ook werd opgelegd als vergunningsvoorwaarde in de beslissing van de Minister van 30 september 2009) en dat werd uitgevoerd er precies voor dat de biogasinstallatie op aanvaardbare wijze wordt geïntegreerd in de omgeving.

In de beslissing van de Deputatie dd. 29 november 2012 wordt het volgende gesteld:

...

De nota van FarMER waarnaar wordt verwezen wordt bijgevoegd (Stuk 37). FarMEr stelt daarin onder meer het volgende :

...

In de Ministeriële beslissing dd. 19 augustus 2013 worden de stedenbouwkundige aspecten andermaal uitvoerig beoordeeld.

De Minister stelt:

...

47.

Op 30 januari 2014 werd door de Vlaamse Minister van Leefmilieu zelf een milieuvergunning verleend voor een bijkomende varkenstal ter plaatse (stuk 43).

In deze beslissing motiveert de Minister zeer uitvoering (pagina 14-18) waarom bijkomende varkensstallen ter plaatse stedenbouwkundig aanvaardbaar zijn en waarom de schoonheidswaarde van het landschap niet in het gedrang komt.

(v) Besluit

48.

Resumerend moet dan ook worden geconcludeerd dat:

- 1. de landschappelijke waarde van de onmiddellijke omgeving beperkt is; in de onmiddellijke omgeving bevinden zich geen cultuurhistorische aspecten;*
- 2. de biogasinstallatie qua opstelling geconcentreerd is en onmiddellijk aansluit bij de reeds bestaande en vergunde bebouwing (loodsen, stallen, woning) en een reeds vrij omvangrijk landbouwbedrijf en vormt aldus een toepassing van het principe van zuinig ruimtegebruik;*
- 3. de voorgelegen gewestweg beeldbepalend is en typerend voor de onmiddellijke omgeving; deze gewestweg tast het landschap ter plaatse reeds fundamenteel/structureel aan;*
- 4. de biogasinstallatie de omliggende functies niet schaadt; deze functies zijn in hoofdzaak landbouw (overige functies in de onmiddellijke omgeving zoals wonen, natuur, nijverheid) zijn er niet;*
- 5. tal van groenvoorzieningen maken dat biogasinstallatie geïntegreerd is in de omgeving en het landschap ter plaatse.*

Voorgaande elementen werden allen opgenomen in de bestreden beslissing en zijn geenszins van die aard dat zij de besluitvorming niet op afdoende wijze zouden kunnen schragen.

Het tweede middelenonderdeel is eveneens ongegrond.”

De verzoekende partij stelt in haar wederantwoordnota nog:

“ ...

De tussenkomende partij repliceert als volgt:

- Zij wijst er vooreerst op dat de relevante schoonheidswaarde die op de plaats van de aanvraag is, om vervolgens te wijzen op de inplanting en vorm van de constructies van het bedrijf en de in de omgeving in aanmerking te nemen schoonheidswaarde.*
- Tenslotte wijst de tussenkomende partij op het landschapsintegratieplan.*

De repliek van de tussenkomende partij overtuigt evenmin:

- Het uitgangspunt van de tussenkomende partij is reeds foutief.*

Als de inplantingslocatie géén bijzondere schoonheidswaarde heeft, dan dient deze omwille van de ligging in landschappelijk waardevol agrarisch gebied ontwikkeld te worden.

De Raad van State heeft in het arrest van 14 maart 2012 reeds geoordeeld dat de specifieke landschappelijke waarde van het gebied niet alleen gevrijwaard, maar zelfs ontwikkeld moet worden: (stuk 7)

...

Bovendien kan de tussenkomende partij er zich op dat punt niet mee vergenoegen een omschrijving te geven van de inplanting en de vorm van de constructies van het bedrijf. Het betreft immers een regularisatie, het uitgangspunt dient dan ook de locatie te zijn voordat de inrichting er was.

Vervolgens probeert de tussenkomende partij de schoonheidswaarde te minimaliseren door te wijzen op het feit dat wordt aangesloten bij een bestaand, groot landbouwbedrijf, de geconcentreerde opstelling van de diverse onderdelen van de installatie, het gangbaar uitzicht, het innemen van de beschikbare ruimte tussen het historisch landbouwbedrijf en de gewestweg N2, het intensieve gebruik van de omliggende percelen, het gegeven dat het gros van de omliggende percelen sinds jaar en dag intensief wordt gecultiveerd voor landbouwdoeleinden, ...

De repliek van de tussenkomende partij overtuigt niet.

De maximale breedte van de inname van deze infrastructuur zonder de biogasinstallatie bedraagt ongeveer 115 m bedraagt en de infrastructuur zonder biogasinstallatie heeft een diepte heeft van circa 92 m. De diepte wordt op circa 190 m gebracht en er bevindt zich helemaal achteraan een volledig ondergrondse sleufsilo van 100,15 m lang en 25,30 m breed.

De ligging aan de rand van een relictzone mag evenmin een vrijgeleide zijn.

Verzoekende partijen verwijzen naar een recent arrest nr. 230.563 van de Raad van State van 17 maart 2015:

...

Dat de inrichting een gangbaar uitzicht heeft, vormt evenmin een verantwoording voor de vergunbaarheid.

- *De tussenkomende partij kan evenmin dienstig verwijzen naar het landschapsintegratieplan.*

Vooreerst merken verzoekende partijen dat het nog steeds de visie van de Raad van State lijkt te zijn dat de verplichte aanleg van een groenscherm er op wijst dat de vergunningverlenende overheid zelf ervan uitgaat dat de schoonheidswaarde van het landschap door de ontworpen constructies wordt geschonden of alleszins geschonden dreigt te worden.

De Raad van State oordeelde nog in die zin in een zeer recent arrest nr. 230.563 van 17 maart 2015:

...

Dat daartoe een concreto onderzoek dient te gebeuren, spreekt voor zich.

De concrete situatie is deze van een relictzone, waarbij de open ruimte één van de essentiële kenmerken is.

Het spreekt voor zich dat een groenscherm eens te meer afbreuk doet aan het open karakter van het gebied.

De inrichting is dan ook niet in overeenstemming met de bestemming landschappelijk waardevol agrarisch gebied en kan dit ook niet zijn; zulke inrichting kan in geen geval de toets van de schoonheidswaarde doorstaan en tast de goede ruimtelijke ordening aan.

Daaruit vloeit ook de visuele hinder / zichthinder voort.

De zichthinder bestaat er evidentierwijze in dat op een zeer ingrijpende wijze afbreuk wordt gedaan aan het open karakter van het landschap.

Dat de stedenbouwkundig inspecteur, ondanks de seponering van het strafdossier door het openbaar ministerie, toch een burgerlijke vordering heeft ingesteld, bevestigt eens te meer dat de bouwinbreuken zeer ernstig worden genomen.”

De tussenkomen de partij overweegt in haar laatste schriftelijke uiteenzetting over het landschapsintegratieplan nog het volgende:

“ ...

46.

Over de landschappelijke inkleding van één en ander overweegt de verwerende partij in de bestreden beslissing als volgt:

...

Het landschapsintegratieplan (dat ook werd opgelegd als vergunningsvoorwaarde in de beslissing van de Minister van 30 september 2009) en dat werd uitgevoerd er precies voor dat de biogasinstallatie op aanvaardbare wijze wordt geïntegreerd in de omgeving.

De inplanting van het project werd in de bestreden beslissing afdoende besproken en afgetoetst wordt aan de landschapsstructuur en de beleidsmatige wenselijkheden en visie voor het landschap.

Er wordt terecht overwogen dat in de nota van FarMER wordt geconcludeerd dat bij de uitvoering van het project het van groot belang is dat groenaanplanting voldoende uitgewerkt wordt, zodat de landschappelijke integratie optimaal is en zodat dit een meerwaarde biedt inzake fauna en flora voor het gebied.

De verzoekende partijen kunnen niet aannemelijk maken dat voorliggend project wezenlijk in strijd zou zijn met de wenselijkheden en het beleid in dit gebied.

Door de integratie van de houtkanten en overige aanplanten uit te voeren en te onderhouden, biedt het project zelfs een meerwaarde voor het gebied.

...

De ligging van het betrokken project in de noordelijke periferie van een relictzone kan aldus inderdaad geen weigeringsmotief bij een stedenbouwkundige vergunningsaanvraag uitmaken.

Zoals hoger uiteengezet, vertoont het open en gaaf landschap in casu geen grote esthetische waarde en wordt het landschap door het aangevraagde alleszins niet aangetast, wel integendeel.

Zoals in de nota van FarMER wordt gesteld, daarin gevolgd door de verwerende partij, zal de landschappelijke inkleding en het voorwerp van de aanvraag zelfs de kenmerken van de omgeving versterken en zal het bijdragen aan de verdere ontwikkeling van het landschap.

...”

Beoordeling door de Raad

1.

In de mate dat de verzoekende partij de schending aanvoert van artikel 2, §1 van het decreet betreffende de ruimtelijke ordening gecoördineerd op 22 oktober 1996, is het middel onontvankelijk. Met de verwerende en tussenkomende partij moet vastgesteld worden dat deze inmiddels opgeheven bepaling niet van toepassing was bij de beoordeling van de betrokken aanvraag.

2.

In het tweede onderdeel van het middel bekritiseert de verzoekende partij de beoordeling in de bestreden beslissing met betrekking tot de verenigbaarheid van de aanvraag met de schoonheidswaarde van het landschap, met onder meer een verwijzing naar een eerdere weigeringsbeslissing van de verwerende partij van 19 december 2012 en naar het arrest van de Raad van State nr. 218.463 van 14 maart 2009.

3.

Het wordt niet betwist dat de aanvraag is gelegen in landschappelijk waardevol agrarisch gebied.

Artikel 15,4.6.1 van het koninklijk besluit van 28 december 1972 betreffende de inrichting en de toepassing van de ontwerp-gewestplannen en gewestplannen, bepaalt:

“De landschappelijke waardevolle gebieden zijn gebieden waarvoor bepaalde beperkingen gelden met het doel het landschap te beschermen om aan landschapsontwikkeling te doen. In deze gebieden mogen alle handelingen en werken worden uitgevoerd die overeenstemmen met de in grondkleur aangegeven bestemming, voor zover zij de schoonheidswaarde van het landschap niet in gevaar brengen”.

Het komt aan de vergunningverlenende overheid toe om te beoordelen of een aanvraag die is gelegen in landschappelijk waardevol gebied, kan toegelaten worden in acht genomen de hiervoor geciteerde bepaling. De Raad is enkel bevoegd tot het toetsen van de wettigheid van de bestreden beslissing en kan zijn oordeel niet in de plaats stellen van het oordeel van de vergunningverlenende overheid. Hij kan in de uitoefening van het hem opgedragen wettigheidstoezicht wel nagaan of de vergunningverlenende overheid de haar beoordelingsbevoegdheid naar behoren heeft uitgeoefend, met name of zij is uitgegaan van de juiste feitelijke gegevens, of zij deze correct heeft beoordeeld en of zij op grond daarvan in redelijkheid tot haar besluit is kunnen komen.

4.

De artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van bestuurshandelingen bepalen dat elke eenzijdige rechtshandeling met individuele strekking die uitgaat van een bestuur en beoogt rechtsgevolgen te hebben voor één of meer bestuurden of voor een ander bestuur, in de akte de juridische en feitelijke overwegingen moet vermelden die aan de beslissing ten grondslag liggen, en dat deze afdoende moeten zijn.

Een vergunningsbesluit moet derhalve duidelijk en op afdoende wijze de redenen opgeven waarop het vergunningverlenend bestuursorgaan haar beslissing steunt.

Bij het beoordelen van de wettigheid van een vergunningsbeslissing moet derhalve rekening gehouden worden met de redenen die omschreven zijn in de vergunningsbeslissing en kan er geen rekening worden gehouden met aanvullende argumentatie in latere procedurestukken.

5.

Uit de gegevens van het dossier blijkt dat zowel het college van burgemeester en schepenen van de stad Herk-de-Stad als de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar de aanvraag ongunstig hebben beoordeeld.

Het college van burgemeester en schepenen overweegt in zijn weigeringsbeslissing van 1 december 2014 bij de beoordeling van de goede ruimtelijke ordening, en meer bepaald over de functionele inpasbaarheid en de visueel-vormelijke elementen, dat uit de verschillende onderdelen van de visie van het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan duidelijk is af te leiden dat de esthetische waarde van het landschap in het gebied waar de biogasinstallatie gelegen is, steeds bepalend is geweest voor de mogelijke ontwikkelingen in dat gebied, dat het feit dat er een buffering van het bedrijf wordt voorzien onvoldoende is om de esthetische waarde van het landschap te behouden, laat staan te ontwikkelen, dat de schoonheidswaarde van het landschap wordt bepaald door heel specifieke vormelijke landschapselementen en hun onderlinge samenhang, dat de buffer een op zichzelf staande groene wand is die vormelijk niet lijkt op de in het gebied aanwezige kleine landschapselementen (bomenrijen, hagen...) en die duidelijk als functie heeft om een niet-verenigbare functie te verbergen in plaats van het verhogen van de landschapskwaliteit en dat het zicht op dit gebied vanaf de N2 wel degelijk belemmerd wordt door de gevraagde inplanting van de biogasinstallatie (met of zonder buffer).

Het college overweegt verder dat het bedrijf wegens zijn omvang ruimtelijk niet inpasbaar is en esthetisch niet in overeenstemming te brengen is met het landschappelijk waardevol karakter van het gebied, dat de toename van de grondinname door de toevoeging van de biogasinstallatie nagenoeg neerkomt op een verdubbeling van de bedrijfssite ten aanzien van het oude landbouwbedrijf en dat de initieel aangevraagde biogasinstallatie nog een stuk minder volume had waardoor de huidige ruimtelijke impact aanzienlijk zwaarder genoemd kan worden.

Het college wijst er ook op dat naast de grondinname de bouw van de biogasinstallatie gepaard gaat met hoge gebouwen, met name vier vlakbodemsilo's met een hoogte van 11 meter en vier opslagbassins met een diameter van 25 meter per stuk en met een hoogte van 6 meter.

Het college komt tot de conclusie dat een installatie van dergelijke omvang ruimtelijk een zware impact heeft op de omgeving, dat deze impact van dien aard is dat ze de toetsing aan het esthetisch criterium en de overeenstemming van de handelingen en werken met de eisen van vrijwaring van het landschap, het openruimte karakter van het bedoelde gebied niet kan doorstaan en dat deze evenmin valt te remediëren door het opleggen van compenserende maatregelen.

Ook bij de beoordeling van het ruimtegebruik en de bouwdichtheid komt het college tot de conclusie dat het landschappelijk waardevol agrarisch gebied het ruimtegebruik niet kan aanvaarden wegens de zijn intrinsieke landschapswaarde en openruimteverbinding.

De provinciale stedenbouwkundige ambtenaar overweegt, na kennisname van het advies van de provinciale dienst Landbouw en Platteland, in zijn verslag van 12 maart 2015 dat het project niet gelegen is in een homogeen aaneengesloten agrarisch gebied, maar op een kritische locatie, op geringe afstand van een woonlint langs de gewestweg, en binnen het meest waardevolle openruimtegebied van de gemeente, zijnde de omgeving van de Herkkantstraat, dat binnen dit gebied twee historische kasteelhoeven en het geklasseerde kasteel van Gasterbos gesitueerd zijn en dat omwille van deze kritische locatie de aanvragen tot stedenbouwkundige vergunning op de kwetsbare bedrijfssite door de deputatie steeds zijn geweigerd.

Vervolgens overweegt de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar dat de aanvraag een industriële inplanting betreft die de belevingswaarde van het landschappelijk waardevol gebied ernstig aantast, dat de voorgestelde aanleg van de bufferzone langs het bedrijf met grondwal en

houtwal in het verleden steeds als zijnde niet relevant in de betreffende zone en planologische context werd beoordeeld, dat dergelijke aanleg geldt als bewijs dat de inrichting niet bestaanbaar is met de voorschriften van het gewestplan, dat de inrichting door zijn dimensies die nergens in de omgeving voorkomen (inplanting tot op een diepte van 185 meter ten opzichte van de rooilijn, biofilters met een hoogte van 10,50 meter...), strijdig zijn met de voorschriften van de zone en dat voor dergelijke inrichting de locatie niet geschikt is en niet inpasbaar is in de omgeving, tenzij men socio-culturele, omgevings- en natuurwaarden terzijde schuift.

Het blijkt derhalve dat verschillende instanties op deels vergelijkbare wijze en omwille van verschillende redenen tot de conclusie komen dat het aangevraagde strijdig is met schoonheidswaarde van het landschappelijk waardevol agrarisch gebied en derhalve niet in overeenstemming is met de bestemmingsvoorschriften ervan.

De verwerende partij die in de bestreden beslissing tot een andersluidende conclusie komt, neemt, in het licht van de voorgaande gegevens, een niet-evidente beslissing, waardoor grotere eisen kunnen worden gesteld aan de verplichting tot formele motivering en zorgvuldigheid, in het bijzonder met betrekking tot de aspecten die tot uiting kwamen in de weigeringsbeslissing van het college en in het verslag van de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar.

6.

Uit de gegevens van het dossier blijkt daarnaast ook dat de verwerende partij op 19 september 2012 een eerdere aanvraag voor de regularisatie van de biogasinstallatie heeft geweigerd.

Het voorwerp van de aanvraag wordt in bestreden beslissing als volgt omschreven:

“ ...

- Regularisatie van een biogasinstallatie: Een loods, vier opslagbassins, een sleufsilos, een weegbrug, een weeglokaal, een wasstraat, vier vlakbodemsilos, een grondslam, een dubbele overwelling van de baangracht en diverse bedrijfsverhardingen.

Het plan BE-06-06 geeft aan welke constructies zijn te regulariseren.

- Het bouwen van diverse luchtbehandelingsinstallaties. Er worden 3 biofilters geplaatst bij de biogasinstallatie en 3 biofilters bij de varkensstallen. De biofilters hebben een doormeter van 4 meter en een totale hoogte van 10.80 meter.

- Het bouwen van een nieuwe sleufsilos met een grondoppervlakte van 20 meter bij 10 meter en wandhoogte van 1.20 meter. De sleufsilos situeert zich achter de varkensstallen.

- Het oprichten van een muur ter hoogte van de te regulariseren sleufsilos. De betonwand sluit de mestsilos langs de linkerzijde volledig af;

...”

Ongeacht de verschilpunten waar de verwerende partij op wijst, moet worden vastgesteld dat de aanvraag die geleid heeft tot de bestreden beslissing, betrekking heeft op dezelfde, te regulariseren biogasinstallatie waarover de verwerende partij op 19 september 2012 een vergunningsbeslissing heeft genomen/die de verwerende partij op 19 september 2012 heeft geweigerd. De aanvraag werd wel nog aangevuld met zes luchtbehandelingsinstallaties (biofilters), een nieuwe sleufsilos en een muur ter hoogte van de te regulariseren sleufsilos, en ook de inbuffering van de installatie aan de hand van een groenbuffer en houtkanten verschildt.

In haar vergunningsbeslissing van 19 september 2012 tot weigering van de regularisatieaanvraag voor de biogasinstallatie gaat de verwerende partij, net als het college en de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar, uit van de landschappelijke waarde van de omgeving. Zij is van oordeel dat het oprichten van een varkensstal, bedrijfsloods en bedrijfswoning afbreuk doet aan de schoonheidswaarde van het landschap en dat de omvang van het thans bestaande bedrijf niet

meer integreerbaar is dan door middel van een brede groene buffer, waarbij ze zich duidelijk aansluit bij de overwegingen in het arrest van de Raad van State van 14 maart 2012, met name dat de inplanting van de biogasinstallatie achter de bestaande constructies op zich de verenigbaarheid niet meebrengt van met de schoonheidswaarde van het landschap en evenmin de verplichting tot het aanbrengen van een “aangepast groenscherm”. Volgens de verwerende partij waren er geen argumenten om de aanvraag verenigbaar te achten met de schoonheidswaarde van het gebied.

De Raad heeft met het arrest nr. RvVb/A/1516/0011 van 6 september 2016 het beroep tegen deze beslissing verworpen en daarbij vastgesteld dat de verwerende partij op goede gronden tot de vaststelling is gekomen dat de aanvraag niet verenigbaar is met de bestemming landschappelijk waardevol agrarisch gebied.

Samen met de verzoekende partij moet worden vastgesteld dat de verwerende partij in de bestreden beslissing, wat betreft de verenigbaarheid van het aangevraagde met de bestemming landschappelijk waardevol agrarisch gebied, een standpunt inneemt dat volledig indruist tegen haar eerdere weigeringsbeslissing.

Hoewel zowel het college van burgemeester en schepenen als de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar (“het meest waardevolle openruimtegebied van de gemeente”) de schoonheidswaarde van het landschap nader omschrijven en opnieuw sterk benadrukken en tot de conclusie komen dat het aangevraagde hier afbreuk aan doet, minimaliseert de verwerende partij ditmaal de impact van het bedrijf op het bestaande landschap door onder meer het ruimere agrarische gebied in aanmerking te nemen en door rekening te houden met de ligging aan de rand van het landschappelijk waardevol gebied en in de buurt van de N2.

De verwerende partij kan echter bezwaarlijk volhouden dat het bedrijf een “minimale impact” heeft op het grotere landschappelijke waardevol gebied, slechts een “minimaal punt” is in het ruime agrarische gebied en “beperkt van omvang is in vergelijking met het totale gebied tussen de N2 en de N754”, wanneer zij in haar eerdere beslissing tot de vaststelling is gekomen dat de omvang van het bedrijf verviervoudigd is en een industriële schaal heeft aangenomen, waarbij de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar in zijn verslag bovendien opmerkt dat een dergelijke schaal nergens voorkomt in de omgeving. Het feit dat een bepaalde inrichting gelegen is in een “ruim” agrarisch gebied, kan geenszins de overeenstemming met de schoonheidswaarde van het landschap verantwoorden.

De ligging “dichtbij de N2, periferisch aan de rand van het landschappelijk waardevol gebied, waar bebouwing sterker aanwezig is” en “tussen twee bestaande structuren (zijnde het landbouwbedrijf en de lijninfrastructuur N2)” en het gegeven dat “agrarische bedrijven beeldbepalend zijn en een bestaand onderdeel vormen van het landschap” en dat de biogasinstallatie “ruimtelijk aansluit bij het bestaande landbouwbedrijf”, kan evenmin verantwoorden dat de aanvraag verenigbaar is met de bestemming landschappelijk waardevol agrarisch gebied.

De aanwezigheid van reeds bestaande bebouwing of structuren in het landschap betekent immers niet dat de schoonheidswaarde van het landschap niet verder moet worden beschermd. Noch het reeds aangetast karakter van de omgeving noch het beeldbepalend karakter van agrarische bedrijven mag er toe leiden dat het landschappelijk waardevol karakter van het gebied verder wordt aangetast. De verwerende partij heeft in haar vorige beslissing overigens zelf gesteld dat de inplanting van de biogasinstallatie achter de bestaande constructies op zich de verenigbaarheid niet meebrengt van met de schoonheidswaarde van het landschap. Het bedrijf blijkt ook nog steeds omringd te zijn door landschappelijk waardevol agrarisch gebied, zodat de ligging “aan de rand van

het landschappelijk waardevol gebied” gerelativeerd moet worden en geenszins een verdere aantasting van het gebied rechtvaardigt.

Met de verzoekende partij kan ook niet ingezien worden hoe “de ontwikkeling en landschappelijke inkleding van het landbouwbedrijf strookt met de landschapskwaliteit van het gebied en deze kan versterken”, minstens moet worden vastgesteld dat de verwerende partij deze overweging poneert zonder ze op afdoende wijze te verduidelijken.

De verwerende partij stelt in de bestreden beslissing ook vast dat de aanleg van een groenbuffer wordt voorzien en dat het beplantingsvoorstel overeenstemt met het landschapsintegratieplan van juni 2009 dat werd opgemaakt door de provinciale dienst landbouw en zij geeft een beschrijving de voorziene aanplantingen.

De verwerende partij overweegt dat de voorgestelde erfbeplanting aansluit bij de bestaande bosfragmenten en houtkanten in het landbouwgebied tussen de Herkkantstraat, Bosstraat en N2, dat een flankerende beplanting reeds voorkomt bij de bebouwing langs de Herkkantstraat en Bosstraat, dat de nieuwe houtkanten een verbinding vormen tussen de verschillende groenelementen, dat de voorziene beplanting zich toespitst op de natuurlijke elementen van de plaats zelf en dat de groenvoorziening een meerwaarde zal bieden voor het gebied.

Verder verwijst de verwerende partij ook naar een studie van farMER “Bespreking landschappelijke integratie vergistingsinstallatie van Bio-Energie Herb bvba te Herk-de-Stad” bij de aanvraag gevoegd, waaruit volgens haar blijkt dat er geen historische bosjes aanwezig zijn op de inplantingsplaats, dat de studie concludeert dat het project wezenlijk niet in strijd is met de wenselijkheden en het beleid in dit gebied, dat het van belang is dat de groenaanplanting voldoende wordt uitgewerkt zodat de landschappelijke integratie optimaal is en zodat dit een meerwaarde biedt voor de fauna en flora in het gebied en dat de integratie, het onderhoud en de uitvoering van de te realiseren houtkanten en overige aanplanten zelfs een meerwaarde kan bieden voor het gebied.

Uit de overwegingen van de bestreden beslissing blijkt duidelijk dat het landschapsintegratieplan als een noodzakelijke maatregel wordt beschouwd om het gevraagde in overeenstemming te kunnen brengen met de schoonheidswaarde van het landschap. Door zodanig de nadruk te leggen op het belang van de aanleg van een groenbuffer, bevestigt de verwerende partij veeleer dat het gevraagde de schoonheidswaarde van het landschap wel degelijk schaadt, hetgeen overigens ook het standpunt van de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar is.

Deze overwegingen staan bovendien diametraal tegenover het standpunt in de vorige beslissing van de verwerende partij én tegenover het standpunt van het college, dat oordeelt dat de buffering onvoldoende is om de esthetische waarde van het landschap te behouden, laat staan te ontwikkelen, dat de buffer een op zichzelf staande groene wand is die vormelijk niet lijkt op de in het gebied aanwezige kleine landschapselementen en die duidelijk als functie heeft om een niet-verenigbare functie te verbergen in plaats van het verhogen van de landschapskwaliteit.

In de mate dat uit de studie van farMER blijkt dat het project wezenlijk niet in strijd is met de wenselijkheden en het beleid in dit gebied, moet worden vastgesteld dat ook deze stelling tegengesproken wordt door het college, dat verwijst naar het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan een duidelijk.

De tussenkomende partij verwijst in verband met het landschapsintegratieplan naar de milieuvergunning die werd verleend door de minister op 19 augustus 2013. Deze beslissing werd

door de Raad van State vernietigd bij arrest nr. 233.549 van 21 januari 2016. De Raad van State overwoog in dit arrest:

“ ...

In het bestreden besluit wordt vooreerst een uitgebreide beschrijving gegeven van de omgeving van de inrichting en van de gaafheid van het landschap en wordt er gewezen op de wenselijkheid van het maximale behoud van de open ruimte, volgens het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan. De minister voegt hier aan toe dat “er echter ruimte in agrarisch gebied voor bijkomende agrarische bedrijven moet blijven bestaan, dat deze moeten aansluiten bij de reeds bestaande bedrijfsgebouwen en worden geïntegreerd in het landschap; dat verdere versnippering van het landschap moet worden tegengegaan”.

... ”

Uit de ongunstige adviezen van Onroerend erfgoed, Ruimte Vlaanderen en de GMVC, blijkt dat de overeenstemming met de schoonheidswaarde van het landschap niet evident is. Uit de motivering van de bestreden beslissing komt impliciet naar voren dat de minister zich er van bewust is dat de verenigbaarheid van dergelijke inrichting met de schoonheidswaarde van het landschap problematisch is. In haar verantwoording van de esthetische verenigbaarheid en het toekennen van de vergunning legt zij de nadruk op de “beperkte” visuele impact en zichtbaarheid van de inrichting binnen het landschap, op de compactheid ervan en op het groenscherp en de houtkant, die haar grotendeels aan het zicht moeten onttrekken. De bestemmingsconforme verantwoording is vooral gericht op het verbergen van de nieuwe inrichting. Die nadruk in de motivering op de beperkte visuele hinder van de lage sleufsilo's, op het beperkte ruimtebeslag en op de mindere impact vanuit bepaalde ooghoeken, draagt in zich reeds de negatie van de esthetische inpasbaarheid van de installaties binnen het waardevolle landschap. Dit tast de materiële motivering aan.

De minister blijkt de impact te minimaliseren, minstens zijn er om de aanvraag in overeenstemming met de esthetische waarde van het landschap te achten, verscheidene maatregelen nodig die de zichtbaarheid moeten beperken, zoals het in een bijzondere voorwaarde opgelegde uit te voeren “landschapsintegratieplan”. De aandacht voor de landschapsintegratie versterkt de visie dat de constructies zelf de schoonheidswaarde van het landschap wel degelijk aantasten, zoals ook door enkele adviesverlenende instanties wordt opgemerkt.

... ”

Er zijn geen redenen om anders te oordelen over de overwegingen in de bestreden beslissing die betrekking hebben op de voorziene landschapsintegratie.

7.

De conclusie van het voorgaande is dat in de bestreden beslissing niet op afdoende wijze gemotiveerd wordt waarom de aanvraag in overeenstemming is met de bestemming landschappelijk waardevol agrarisch gebied en dat de verwerende partij niet op afdoende wijze motiveert waarom zij een andersluidend standpunt heeft ingenomen.

Het tweede onderdeel van het middel is gegrond.

BESLISSING VAN DE RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

1. Het verzoek tot tussenkomst van de bvba BIO-ENERGIE HERK is ontvankelijk.
2. Het beroep van de heer LUC LENAERS is onontvankelijk.
3. De Raad vernietigt de beslissing van de verwerende partij van 2 april 2015, waarbij aan de tussenkomende partij een stedenbouwkundige vergunning wordt verleend voor het bouwen van diverse luchtbehandelingsinstallaties en de regularisatie van een biogasinstallatie op de percelen gelegen te 3540 Herk-de-Stad, Herkkantstraat 47 en met als kadastrale omschrijving afdeling 3, sectie C, nummers 750b, 751a, 752b, 752c en afdeling 4, sectie B, nummers 137a, 138b, 139f, 139g, 139h, 140e, 140m, 140r, 140s, 142h, 142i, 142m, 146c en 146d.
4. De Raad beveelt de verwerende partij een nieuwe beslissing te nemen over het administratief beroep van de tussenkomende partij en dit binnen een termijn van vier maanden te rekenen vanaf de dag na de dag van de betekening van dit arrest.
5. De Raad legt de kosten van het beroep van de eerste verzoekende partij, bepaald op 175 euro, ten laste van de eerste verzoekende partij.

De Raad legt de kosten van het beroep van de tweede verzoekende partij, bepaald op 175 euro, ten laste van de verwerende partij.

6. De Raad legt de kosten van de tussenkomst, bepaald op 100 euro, ten laste van de tussenkomende partij.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel in openbare zitting van 6 september 2016 door de vierde kamer.

De toegevoegd griffier,

De voorzitter van de vierde kamer,

Jonathan VERSLUYS

Nathalie DE CLERCQ